

Diplomski studij informacijskih znanosti

Diplomski studij bibliotekarstva

1. UVOD

Diplomski studij bibliotekarstva proširuje znanje studenata stečeno na preddiplomskom studiju informacijskih znanosti i osposobljava ih za obavljanje svih vrsta poslova u suvremenim hibridnim knjižnicama, a naročito za voditeljske poslove. Studenti će moći raditi i u organizacijama i tvrtkama koje posluju s informacijama i nakladničkim tvrtkama. U diplomskom će studiju student naučiti procjenjivati informacijske potrebe, planirati primjerene službe i usluge i kvalitativno i kvantitativno ih vrednovati. Moći će upravljati knjižnicom i sudjelovati u koncipiranju i vođenju informacijske politike u svojoj sredini.

2. OPĆI DIO

2.1. Naziv: Diplomski studij bibliotekarstva

2.2. Nositelj studija: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu **Izvođač studija:** Odsjek za informacijske znanosti

2.3. Trajanje studija: 2 godine

2.4. Uvjeti upisa: završen preddiplomski studij informacijskih znanosti na kojemu su odslušani i položeni sljedeći predmeti: Osnove bibliotekarstva, Bibliografska kontrola 1, Klasifikacijski sustavi, Informacijski izvori i služba, Povijest knjige i knjižnica i Digitalna knjižnica 1. Mogu se upisati i studenti koji su završili neki drugi sveučilišni preddiplomski studij i postigli 180 ECTS bodova uz uvjet da upišu i polože predmete Modula D.

2.6. Kompetencije koje student stječe završetkom studija:

Završeni će student:

- razumjeti odnose između proizvođača, posrednika i korisnika informacija,
- poznavati način na koji informacije nastaju, kolaju i koriste se,
- poznavati nacionalne i međunarodne pravne i administrativne propise koji se odnose na nastanak, prijenos i korištenje informacija,
- poznavati povijesni razvitak informacijske struke,
- biti sposobni identificirati i vrednovati informacijsku građu i izvore,
- znati voditi zbirke i fondove,
- znati postupati s građom i zaštititi je,
- znati organizirati, pretraživati i pronalaziti građu i informacije,
- znati voditi zbirke i fondove,
- znati postupati s građom i zaštititi je,
- znati organizirati, pretraživati i pronalaziti građu i informacije,
- znati analizirati, prikazivati i tumačiti informacije,
- znati procijeniti informacijske potrebe i planirati odgovarajuće službe i usluge,
- znati kvantitativno i kvalitativno vrednovati službe i usluge,
- poznavati rad s korisnicima,
- znati koristiti informacijsku tehnologiju u knjižnicama,
- poznavati načine i metode rukovođenja i marketinške postupke,
- znati planirati i voditi projekte.

2.8. Profil: Magistra/magistar bibliotekarstva

3. OPIS PROGRAMA

Studenti biraju jedan od modula označenih od A do C. Modul A *Organizacija znanja* usmjeren je prema studentima koji će se zaposliti u specijalnim, znanstvenim ili visokoškolskim knjižnicama ili informacijskim odjelima tvrtki i poduzeća. Modul B *Knjižnice i društvo* namijenjen je studentima koji žele raditi u području kulture, npr. u narodnim i općeznanstvenim knjižnicama, dok je modul C namijenjen školskim knjižničarima koji će morati sudjelovati u nastavnom procesu u školi.

Studenti koji nisu završili preddiplomski studij informacijskih znanosti moraju upisati i položiti i predmete iz Modula D.

Predmeti se slušaju i polažu u 7. 8. i 9. semestru, dok je 10. semestar namijenjen pripremanju i pisanju diplomskoga rada.

Diplomski rad:

U 10. semestru student priprema, piše i predaje diplomski rad. Temu diplomskog rada student bira u dogovoru s mentorom i prijavljuje na Odsjeku. Rad treba biti opsega 30-60 stranica. Rad se predaje u tiskanom i digitalnom obliku i brani pred povjerenstvom.

Praksa:

U desetom semestru studenti obavljaju i četverotjednu praksu u ustanovi koja odgovara odabranom modulu. Student je dužan predati izvještaj o praksi voditelju prakse.

Moduli:

A. Organizacija znanja

B. Knjižnice i društvo

C. Knjižnične službe za djecu i mladež

D. Modul nadoknade za studente koji nisu završili preddiplomski studij informacijskih znanosti. Modul upisuju i oni završeni studenti preddiplomskog studija informacijskih znanosti koji na studiju nisu odslušali predmete bibliotekarstva (predmeti su nabrojani u Uvjetima za upis)

3.1. Popis obveznih i izbornih predmeta

Modul A. Organizacija znanja

Predmet	Sati/tjedno	ECTS bodovi
7. semestar		
	PVS	ECTS
Sustavi za označivanje i pretraživanje	1+1+1	6
Specijalne knjižnice i zbirke	1+0+1	3
Bibliografska organizacija 2	2+2+0	6
Strani jezik (drugi)	0+2+0	1
8. semestar		
	PVS	ECTS
Indeksni jezici	2+0+2	6

Metoda ankete	1+2+0	6
Strani jezik (drugi)	0+2+0	1
Izborni predmet iz ponude bibliotekarstva (1)		

9. semestar

	PVS	ECTS
Digitalna knjižnica 2	1+0+1	3
Upravljanje informacijama i znanjem	2+0+2	6
Izborni predmet iz ponude bibliotekarstva (1)		

10. semestar

Praksa u trajanju 4 tjedna u nekoj informacijskoj ustanovi (5 ECTS bodova), diplomski rad (10 ECTS bodova).

Izborni predmeti

	P V S	ECTS
Knjižnični informacijski sustavi	1+2+0	6
Knjižnična statistika	2+2+0	6
Službene publikacije i informacije	2+0+2	6
Knjižnično upravljanje	2+0+2	6
Informacijsko zakonodavstvo i etika	1+0+1	3
Sveučilišno knjižničarstvo	2+0+1	6
Časopisi i znanstvena komunikacija	1+0+1	3
Uvod u bibliometriju	1+0+1	3

Modul B. Knjižnice i društvo

7. semestar

Naziv predmeta	P V S	ECTS
Sociologija kulture	2+0+2	6
Knjižnično upravljanje	2+0+2	6

Izborni predmet (1)		
---------------------	--	--

8. semestar

	P V S	ECTS
Informacijsko zakonodavstvo i etika	1+0+1	3
Metoda ankete	1+2+0	6
Izborni predmeti (2)		

9. semestar

	P V S	ECTS
Knjižnična statistika	2+2+0	6
Digitalna knjižnica II.	1+0+1	3
Izborni predmeti (2)		

10. semestar

Praksa u trajanju 4 tjedna u nekoj informacijskoj ustanovi (5 ECTS bodova), diplomski rad (10 ECTS bodova).

Izborni kolegiji

	P V S	ECTS
Medijska kultura	1+0+1	3
Internetska kultura	1+0+1	3
Službene publikacije i informacije	2+0+2	6
Upravljanje identitetom	2+0+2	6
Sustavi za označivanje i pretraživanje	1+1+1	6
Knjiga i čitanje	1+0+1	3
Nakladništvo i knjižarstvo	2+0+1	6
Kulturni turizam	1+0+1	3
Marketing baštine	2+0+2	6

Modul C. Knjižnične službe za djecu i mladež

7. semestar

Naziv kolegija	P V S	ECTS
Školske knjižnice	2+0+2	6
Čitanje i pismenost	2+0+2	6
Knjižnice za djecu i mladež	0+2+0	3

8. semestar

	P V S	ECTS
Radionica kreativne nastave u školskoj knjižnici	0+2+0	3
Informacijske tehnologije u obrazovanju	1+1+0	3
Izborni predmeti (2)		

Izborni predmeti*

	P V S	ECTS
Dječja književnost	2+0+0	3
Informacijsko zakonodavstvo i etika	1+0+1	3

* Izborni predmeti biraju se i u dogovoru s mentorom iz ponude Fakulteta

9. semestar

	P V S	ECTS
Izbor iz Psihološko-pedagoške grupe predmeta		15

10. semestar

Praksa u trajanju 4 tjedna u nekoj informacijskoj ustanovi (5 ECTS bodova), diplomski rad (10 ECTS bodova).

Modul D.

Modul D obavezan je za studente koji nisu završili preddiplomski studij informacijskih znanosti.

7. semestar**PVS****ECTS**

Bibliografska organizacija 1	2+2+0	6
Vjerojatnost i statistika	2+2+0	6

8. semestar

	P V S	ECTS
Osnove bibliotekarstva	2+0+1	6
Klasifikacijski sustavi	2+2+0	6

9. semestar

	P V S	ECTS
Informacijski izvori i služba	2+0+2	6
Povijest knjige i knjižnica	1+0+1	3

10. semestar

	P V S	ECTS
Digitalna knjižnica I.	2+0+2	6
Zaštita knjižničnog i arhivskog gradiva	1+0+1	3

3.2. Opisi predmeta i kolegija abecednim redom kolegija

Naziv kolegija:	Bibliografska organizacija I.....	8
Naziv kolegija:	Bibliografska organizacija II.....	10
Naziv kolegija:	Bibliometrija.....	11
Naziv kolegija:	Časopisi i znanstvena komunikacija.....	13
Naziv kolegija:	Čitanje i pismenost.....	14
Naziv kolegija:	Digitalna knjižnica I.....	15
Naziv kolegija:	Digitalna knjižnica II.....	16
Naziv kolegija:	Indeksni jezici.....	18
Naziv kolegija:	Informacijski izvori i služba.....	19
Naziv kolegija:	Informacijske tehnologije u obrazovanju.....	21
Naziv kolegija:	Informacijsko zakonodavstvo i etika.....	22
Naziv kolegija:	Internetska kultura.....	24
Naziv kolegija:	Klasifikacijski sustavi.....	25
Naziv kolegija:	Knjiga i čitanje.....	26
Naziv kolegija:	Knjižnice za djecu i mladež.....	28
Naziv kolegija:	Knjižnični informacijski sustavi.....	29
Naziv kolegija:	Knjižnična statistika.....	30
Naziv kolegija:	Knjižnično upravljanje.....	31
Naziv kolegija:	Kulturni turizam.....	32
Naziv kolegija:	Marketing baštine.....	33
Naziv kolegija:	Medijska kultura.....	34
Naziv kolegija:	Metoda ankete.....	35
Naziv kolegija:	Nakladništvo i knjižarstvo.....	36
Naziv kolegija:	Osnove bibliotekarstva.....	37
Naziv kolegija:	Povijest knjige i knjižnica.....	38
Naziv kolegija:	Radionica kreativne nastave u školskoj knjižnici.....	39
Naziv kolegija:	Službene publikacije i informacije.....	40
Naziv kolegija:	Sociologija kulture.....	41
Naziv kolegija:	Specijalne knjižnice i zbirke.....	42
Naziv kolegija:	Sustavi za označivanje i pretraživanje.....	43
Naziv kolegija:	Sveučilišno knjižničarstvo.....	45
Naziv kolegija:	Školske knjižnice.....	46
Naziv kolegija:	Upravljanje identitetom.....	47
Naziv kolegija:	Upravljanje informacijama i znanjem.....	48
Naziv kolegija:	Vjerojatnost i statistika.....	49
Naziv kolegija:	Zaštita knjižničnog i arhivskog gradiva.....	50

Naziv kolegija:	Bibliografska organizacija I.
ECTS bodovi:	6
Jezik:	hrvatski, engleski
Trajanje:	1 semestar
Status:	obvezan izborni
Oblik:	2 sata predavanja, 2 sata vježbi
Ispit:	pismeni i usmeni

Sadržaj:

Vrste građe. Izvori podataka. ISBD-i. Nakladnički metapodaci. Deskriptivna katalogizacija knjiga i serijskih publikacija. Vrste autorstva. Izbor i oblikovanje pristupnica. Vrste kataložnih jedinica. Katalog u odnosu na bibliografije, kazala i druge knjižnične popise. Zadaće kataloga. Kataložna jedinica/kataložni zapis. Pregledne kataložne jedinice. UNIMARC. FRBR. Katalog, bibliografija, kazalo. OPAC. Retrospektivna katalogizacija.

Cilj:

Osposobiti studenta za izradu bibliografskog zapisa i razumijevanje njegovih različitih primjena i uporaba. Razumijevanje uloge i zadaća knjižničnoga kataloga.

Literatura - obvezna:

1. VERONA, E. Pravilnik i priručnik za izradbu abecednih kataloga. Zagreb : Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1983-1986. Dio 1: Odrednice i redalice. 2. izmijenjeno izd. 1986. Dio 2: Kataložni opis. 1983.
2. ISBD(CR) : International Standard Bibliographic Description for Serials and
3. Other Continuing Resources. Revised from the ISBD(S). München : Saur, 2002.
4. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo (hrv. prijevod u tisku)
5. ISBD(NBM) : Međunarodni standardni bibliografski opis neknjižne građe. Prerađeno izd. Zagreb : HBD, 1993.
6. ISBD(ER) : Međunarodni standardni bibliografski opis elektroničke građe. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2001.
7. SMJERNICE za primjenu ISBD-a na opis sastavnica. Zagreb : Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1989.
8. HORVAT, A. Knjižnični katalog i autorstvo. Rijeka : "Benja", 1995.
9. HORVAT, A. Oblikovanje osobnih imena u knjižničnom katalogu. // Znanstveni skup Normizacija osobnih imena u knjižničarstvu i leksikografiji. Zagreb : Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1996. Str. 105-114.
10. PRIRUČNIK za UNIMARC : bibliografski format / prevela i priredila M. Willer. 2. hrvatsko izd. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna biblioteka : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 1999.
11. TAYLOR, A. G. The organization of information. Englewood, Colo. : Libraries Unlimited, 1999. Str. 1-130.

Literatura - izborna:

1. BYRUM, J. D. The birth and re-birth of the ISBDs : process and procedures for creating and revising the International Standard Bibliographic descriptions. // IFLA journal 27(2001), str. 34-37.
2. CRAWFORD, W.; Gorman, M. Future libraries : dreams, madness & reality. Chicago ; London : American Library Association, 1995. Poglavlja 3-6 i 9.

3. HAKALA, J. Dublinski osnovni skup elemenata metapodataka. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 43, 1/2(2000), str. 49-68.
4. HORVAT, A. O zadaćama i strukturi knjižničnoga kataloga. // Obrada jezika i prikaz znanja / uredili S. Tkalac i M. Tuđman. Zagreb : Filozofski fakultet, Zavod za informacijske studije, 1993. Str. 135-140.
5. SVENONIUS, E. The Intellectual foundation of information organization. Cambridge, Mass. ; London : The MIT Press, 2000.
6. Članci o katalozima i katalogizaciji po izboru iz časopisa Vjesnik bibliotekara Hrvatske, Library Resources and Technical Services, Cataloging & Classification Quarterly, IFLA Journal i International Cataloguing&Bibliographic Control.

Naziv kolegija:	Bibliografska organizacija II.
ECTS bodovi:	6
Jezik:	hrvatski
Trajanje:	1 semestar
Status:	obvezan
Oblik:	2 sata predavanja i 2 sata vježbi
Ispit:	pismeni i usmeni

Sadržaj:

Vrste građe. Sustavi za obilježavanje građe. Izvori podataka za pojedine vrste građe. Opis građe. Strukturiranje zapisa o građi. Organizacija građe. Sastavljanje popisa za različite svrhe. Navođenje bibliografskih jedinica. ISBD-i za posebne vrste građe. Međunarodni i hrvatski kataložni pravilnici i pravila za opis različitih vrsta građe. Usporedba s hrvatskim kataložnim pravilnikom. FRBR. OPAC. Skupni katalozi. Mrežni katalozi i baze bibliografskih podataka. Sastavljanje i prikazivanje popisa, bibliografsko navođenje jedinica digitalne i neknjižne građe.

Cilj:

Upoznati studente s međunarodnim i hrvatskim standardima za opis različitih vrsta neknjižne i digitalne građe.

Literatura obvezna:

1. AACR : Anglo-American Cataloging Rules. Chicago : ALA, 1988. Poglavlje: Elektronički izvori.
2. BYRUM, J. D. The birth and re-birth of the ISBDs : process and procedures for creating and revising the International Standard Bibliographic descriptions. // IFLA journal 27(2001), str. 34-37.
3. ISBD(CR) : International Standard Bibliographic Description for Serials and Other Continuing Resources. Revised from the ISBD(S). München : Saur, 2002. Hrv. prijevod u izdanju Hrvatskoga knjižničarskog društva u tisku
4. ISBD(NBM) : Međunarodni standardni bibliografski opis neknjižne građe. Prerađeno izd. Zagreb : HBD, 1993.
5. ISBD(ER) : Međunarodni standardni bibliografski opis elektroničke građe. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2001.
6. FUNCTIONAL requirements for bibliographic records. München K. G. Saur, 1998. Ili slovenski prijevod: Funkcionalne zahteve za bibliografske zapise. Ljubljana : Filozofska fakulteta, Oddelek za bibliotekarstvo, 2000.
7. HAKALA, J. Dublinski osnovni skup elemenata metapodataka. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 43, 1/2(2000), str. 49-68.
8. JURČIĆ, V. Jedinstveni stvarni naslov za glazbene publikacije. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 32(1989), str. 1-30.
9. Lazinger, S. S. Digital preservation and metadata : history, theory, practice. Englewood, Co. : Libraries Unlimited, 2001.
10. SANDBERG-Fox, A. M. ISBD(ER) i novi razvojni smjerovi u obradi elektroničke građe. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 46, 1/2(2003), str. 50-59.
11. SMJERNICE za primjenu ISBD-a na opis sastavnica. Zagreb : Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1989.
12. SVENONIUS, E. The Intellectual foundation of information organization. Cambridge, Mass. ; London : The MIT Press, 2000.
13. TAYLOR, A. G. The organization of information. Englewood, Colo. : Libraries Unlimited, 1999. Str. 1-130.

Naziv predmeta:	Istraživačke metode
Naziv kolegija:	Bibliometrija
ECTS-bodovi:	3
Jezik:	hrvatski
Trajanje:	1 semestar (8. semestar)
Status:	obvezni za DHI - smjer menadžment znanja, izborni za ostale smjerove na Odsjeku i FF-u
Oblik nastave:	1 sat predavanja i 1 sata seminara na tjedan
Ispit:	usmeni i pismeni (istraživanje prema zadanoj temi)

Sadržaj:

Razumijevanje bibliometrije i bibliometrijskih zakona omogućava studentima uvid u načine i metode proučavanje ustroja, produkcije, organizacije i distribucije različitih vrsta znanja. Teme: definicija i područje bibliometrije; područje istraživanja: veličina i rast znanja, produktivnost autora, istraživački front, umreženost znanja i znanstvenih disciplina, koncentracija i raspršenost znanja, zastarijevanje znanja, itd; Bibliometrijski zakoni i razdiobe: Zipfov, Lotkin, Bredfordov i Heapsov zakon. Kvantitativna analiza produkcije, diseminacije i uporabe znanja. Citatna analiza – metode i tehnike. Zakon o veličini vokabulara teksta. Razvoj kvantitativnih metoda. Odnosi između statističke bibliografije, bibliometrije, infometrije, scientometrije, netometrije.

Cilj:

Naučiti studente samostalnom korištenju bibliometrijskih metoda, te planiranju, organizaciji i provođenju kvantitativnih istraživanja obrade znanja i prirodnog jezika.

Literatura:

1. Chalmers, A. F. [1978]. Theories as Structures: 2. Kuhn's Paradigms. *What Is This Thing Called Science?* Milton Keynes, England: The Open University Press., Chapter 8.
2. Cole, J. R. (2000). A Short History of the Use of Citations as a Measure of the Impact of Scientific and Scholarly Work. In *The Web of Knowledge: A Festschrift in Honor of Eugene Garfield*. B. Cronin and H. B. Atkins. Medford, NJ, 2000., Information Today, Inc.
3. Cooper, M. (1990). Perspectives on Qualitative Research with Quantitative Implications.: *Studies in Information Management*. *Journal of Education for Library and Information Science*. 31, 2. 105-112.
4. Cozzens, S. E. (1989). "What do Citations Count? The Rhetoric First model." *Scientometrics* 15: 437-447.
5. Cozzens, S.E. (1989). "Literature Based Data in Research Evaluation: A Manager's Guide to Bibliometrics."
6. Davis, C.H. (1990). On Qualitative Research. *Library and Information Science Research*. 12, 327-328.
7. Enger, K.B., Quirk, G & Stewart, J. (1989). Statistical Methods Used by Authors of Library and Information Science Journal Articles. *Library and Information Science Research*. 11, 37-46.
8. Grover, Robert and Greer, Roger C. [1991], 'The Cross-Disciplinary Imperative of LIS Research', *Library and Information Science Research*, 101-113.
9. Katz, J. S. and D. Hicks (1997). Bibliometric Indicators for National Systems of Innovation. MacRoberts, M.H. & B.R. MacRoberts (1989). Problems of Citation Analysis: A Critical Review. *Journal of the American Society for Information Science* 40(5), 342-349.
10. Sengupta, I. (1992). Bibliometrics, Informetrics, Scientometrics and Librametrics: an Overview. *Libri*, 42, 2. 75-98
11. Wainer, H. (1984). "How to Display Data Badly." *American Statistician*, 38, 2. 137-147.

12. White, H (1992). The Freedom to Write a Research Paper Without being Mugged. Library Journal. 117, 3. Feb 15. 138-139..
13. Zuckerman, H. (1987). "Citation analysis and the complex problem of intellectual influence." *Scientometrics* 12(329-338).

Naziv kolegija:	Časopisi i znanstvena komunikacija
ECTS bodovi:	3
Jezik:	hrvatski, njemački
Trajanje:	1 semestar
Status:	izborni
Oblik:	1 sat predavanja i 1 sat seminara
Ispit:	seminarski rad

Sadržaj:

Povijesni razvitak časopisa. Usmena korespondencija znanstvenika, akademije i učena društva, "nevidljiva društva" autorski časopisi. Sudionici u znanstvenom komuniciranju. Časopis kao sredstvo znanstvenog komuniciranja. Časopisi sažetaka i kazala. Službe za izradu časopisa i kazala. Bibliografske baze. Elektronički i tiskani časopisi. Izdavači časopisa: nekomercijalni i komercijalni. Kontrola kvalitete znanstvenih radova, uredništvo, recenzenti. Rangiranje znanstvenih časopisa, citatna analiza, produktivnost autora/ustanova/zemalja, oblikovanje jezgre primarnih ili sekundarnih informacijskih izvora. Izdanja ISI-a. Objavljivanje na mreži i kontrola kvalitete. Modeli objavljivanja na mreži. Vlastito arhiviranje. Arhivi elektroničkih otisaka. Budimpeštanska inicijativa za slobodan pristup. Stav OECD-a prema slobodnom pristupu.

Cilj:

Upoznati studente s povijesnim razvitkom i sadašnjom ulogom časopisa kao sredstva znanstvene komunikacije.

Literatura obvezna:

1. Ginsparg, P. Creating a global knowledge network. <http://arxiv.org/blurb/pg01unesco.html>
2. Harnad, S. Implementing peer review on the Net: scientific quality control in scholarly electronic journals. <http://www.cogsci.soton.ac.uk/~harnad/Papers/Harnad/harnad96.peer.review.html>
3. Kling, R.; Spector, L.; McKim, G. The guild model. // The journal of electronic publishing 8,1(2002)
4. Kronick, D. Anonymity and identity : editorial policy in the early scientific journal. // The literary quarterly 58(1988), 221-237.
5. Kronick, D. A. A history of scientific and technical periodicals. 2nd ed. Metuchen, N. J. : The Scarecrow Press, 1976.
6. McKiernan, G. Open access and retrieval : liberating the scholarly literature. // E-serials collection management : transitions, trends, and technicalities. // New York : The Haworth Press, 2004. Str. 197-220.

Naziv kolegija:	Čitanje i pismenost
ECTS bodovi:	6
Jezik:	hrvatski
Trajanje:	1 semestar
Status:	obvezan
Oblik:	2 sata predavanja i 2 sata seminara
Ispit:	seminarski rad

Sadržaj:

- sociologija i pedagogija čitanja
- istraživanje čitanja
- projekti poticanja čitanja u svijetu i Hrvatskoj; obiteljska pismenost i promicanje čitanja u knjižnici
- recepcija i vrednovanje dječje knjige na nacionalnoj i međunarodnoj razini (nagrade, čitateljski kvizovi za djecu)
- dječji časopisi
- čitanje i elektronički mediji, medijski odgoj

Cilj:

Cilj je upoznati sociologiju čitanja i pisanja, tehnologiju istraživanja i poticanje čitanja

Literatura obvezna:

1. Kinnell, M. Far horizons: International perspectives on libraries and reading for teenagers. // *International Review of Children's Literature and Librarianship*, 9 (1994), 73-87
2. Maleš, D.; Stričević, I. Roditeljsko poticanje čitalačkih vještina u djece predškolske dobi. // *Napredak*, 144, 2 (2003)
3. Stričević, I.: Obiteljski kontekst kao čimbenik odgoja budućeg čitatelja. // *Zbornik Dječja knjiga u Hrvatskoj danas*, Zagreb : KGZ, 1997., str. 94 –101
4. Stričević, I. Uloga obitelji u razvijanju čitateljske kulture djece predškolske dobi. // *Zbornik Kako razvijati kulturu čitanja*, Zagreb: KGZ, 1999., str. 87-90
5. Thorpe, D. *Reading for Fun: A Study How Parents and Libraries Encouraged Children Aged 9-12 to Read for Enjoyment*, Bedford : Cranfield Press, 1988.
6. *Mladi i čitanje u multimedijalnom okruženju* : Zbornik radova. Koprivnica, Hrvatsko čitateljsko društvo, 1999.
7. Sabolović-Krajina, D. Uloga narodnih knjižnica u poticanju čitanja. // *Međunarodno savjetovanje Knjižnice europskih gradova u 21. stoljeću: zbornik radova Međunarodnog savjetovanja*. Varaždin : Gradska knjižnica i čitaonica Metel Ožegović, 1998. Str. 145-152.
8. Hrčak : *Glasilo Hrvatskoga čitateljskog društva*. od 1997. do 2002. godine.
9. *Iz Hrvatskog centra za dječju knjigu – stalni prilog časopisa Zrno*, od 1998. do 2002. godine.

Naziv kolegija:	Digitalna knjižnica I.
ECTS bodovi:	6
Jezik:	hrvatski
Trajanje:	1 semestar
Status:	izborni i obvezni
Oblik:	2 sata predavanja i 2 sata seminara. U sklopu predmeta studenti predstavljaju pojedina izdanja elektroničke građe i projekte digitalizacije.
Ispit:	usmeni

Sadržaj:

Suvremena definicija knjige. Istraživanja. Definicija elektroničke publikacije i temeljnih pojmova karakterističnih za elektroničku građu: izdavanje, objavljivanje, izdanje, novo izdanje, nakladnik i raspačavatelj elektroničke građe. Definicija digitalne knjižnice. Definicija hibridne knjižnice. Depozit elektroničke građe. Bibliografska kontrola. Uporaba elektroničke građe. Identifikacijske oznake elektroničke građe (ISBN, DOI, URN). Digitalizacija kao jedan od oblika izgradnje digitalne knjižnice. Kriteriji za odabir građe. Projekti digitalizacije fondova velikih knjižnica. Knjižnice kao nakladnici digitaliziranih djela.

Cilj:

Omogućiti studentu da upozna osnove elektroničke građe u knjižnici i njezinu specifičnost u odnosu na tiskanu te poslovanje digitalne knjižnice.

Literatura obvezna:

1. Borgman, C. L. Od Gutenbergova izuma do globalnog informacijskog povezivanja, pristup informaciji u mrežnom svijetu. Lokve : Benja ; Zadar : Gradska knjižnica, 2002.
2. Horvat, A. Nacionalna tekuća bibliografija u službi Univerzalne bibliografske kontrole. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 43,1/2(2000), str. 1-8.
3. Živković, D. Elektronička knjiga. Zagreb : Multigraf, 2001.

Naziv kolegija:	Digitalna knjižnica II.
ECTS bodovi:	3
Jezik:	hrvatski
Trajanje:	1 semestar
Status:	obvezan
Oblik:	1 sat predavanja, 1 sat seminara. U sklopu predmeta studenti predstavljaju pojedine digitalne knjižnice, izdanja elektroničke građe i projekte digitalizacije.
Ispit:	usmeni

Sadržaj:

Komercijalni nakladnici i raspačavatelji digitalizirane građe. Baze cjelovitih tekstova. Međunarodni projekti koji potiču digitalizaciju. Nabava izvornih elektroničkih izdanja kao oblik izgradnje digitalne knjižnice (IFLA-ina načela licenciranja, konzorcijska nabava). Međuknjižnična posudba. Autorskoppravna zaštita kao temelj korištenja elektroničke građe (WIPO, EU, IFLA). Tehnika tiska na zahtjev kao jedan od oblika raspačavanja elektroničke građe. Tehnička zaštita i pohrana elektroničke građe. Elektronička građa u hrvatskim knjižnicama.

Cilj:

Omogućiti studentu da produbi svoje znanje o poslovanju digitalne knjižnice

Literatura obvezna:

1. Arms, W. Y. Digital libraries. Cambridge (Mass.) : MIT Press, 2000.
2. Byrum, J. D. jr. Challenges of providing bibliographic access to remote electronic resources in national bibliographies: problems and solutions – an overview. 68th IFLA Council and General Conference, August 18-24, 2002. URL: <http://www.ifla.org/IV/ifla68/prog02.htm>
3. Degerstedt, S. Cataloguing and organizing library workflow – new ways. 68th IFLA Council and General Conference, August 18-24, 2002. URL: <http://www.ifla.org/IV/ifla68/prog02.htm>
4. Digital library use : social practice in design and evaluation / edited by Ann Peterson Bishop <et al.>. Cambridge (Mass.) : MIT Press, 2003.
5. Digital Preservation. Library of Congress. URL: <http://www.digitalpreservation.gov/ndiipp/>
6. Gatenby, P. Legal deposit, electronic publications and digital archiving – the National Library of Australia's experience. 68th IFLA Council and General Conference, August 18-24, 2002. URL: <http://www.ifla.org/IV/ifla68/prog02.htm>.
7. Haddad, P; Gatenby, P. Providing bibliographic access to archived online resources: the National Library of Australia's approach. 68th IFLA Council and General Conference, August 18-24, 2002. URL: <http://www.ifla.org/IV/ifla68/prog02.htm>
8. Hansen, R. D. A multifaceted strategy for a national bibliography on electronic resources. 68th IFLA Council and General Conference, August 18-24, 2002. URL: <http://www.ifla.org/IV/ifla68/prog02.htm>
9. IFLA licensing principles. IFLANET . URL: <http://www.ifla.org/V/ebpb/copy.htm>
10. IFLA position on copyright in the digital environment. IFLANET. URL: <http://www.ifla.org/III/clm/p1/pos-dig.htm>
11. Smith, R. The European Library Project: managing bibliographic standards at the European level. 68th IFLA Council and General Conference, August 18-24, 2002. URL: <http://www.ifla.org/IV/ifla68/prog02.htm>
12. Trier, G. v. Access to electronic publications in TEL: . v. Access to electronic publications in TEL: a common interest of national libraries and publishers. 68th IFLA Council and General Conference, August 18-24, 2002. URL: <http://www.ifla.org/IV/ifla68/prog02.htm>

13. Umlauf, K. Medienkunde. Wiesbaden : Harrassowitz, 2000.
14. Živković, D. Elektronička knjiga. Zagreb : Multigraf, 2001.

Naziv kolegija:	Indeksni jezici
ECTS bodovi:	6
Jezik:	hrvatski
Trajanje:	1 semestar
Status:	obvezan
Oblik:	2 sata predavanja i 2 sata seminara
Ispit:	usmeni i pismeni

Sadržaj:

Predavanja: Osnovni pojmovi, odnos mišljenja i jezika, sposobnost i mogućnosti prirodnog i umjetnih jezika u posredovanju informacija i znanja. Struktura, vrednovanje jezika. Prikaz i izrada surugata, uključujući temeljne koncepte i tehnike za prikaz sadržaja i strukture informacijskih izvora. Istraživanja u oblikovanju i vrednovanju korisničkih sučelja pri traženju informacija. Interaktivnost, procjena potreba, interakcije pri oblikovanju upita i pri pregledavanju (browsing), interaktivno oblikovanje i održavanje, testiranje upotrebljivosti.

Seminar: Sustavi za označivanje različitih vrsta građe i područja. Kako odabrati kontrolirani rječnik prije i tijekom pretraživanja i korištenjem online tezaurusa, sustava predmetnica i drugih kontroliranih rječnika. Tezaurus, predmetne odrednice, LCSH.

Cilj:

Upoznati različite tehnike i načela oblikovanja, te strategije pohrane i pretraživanja.

Literatura obvezna:

1. Aitchinson, J.; Gilchrist, A.; Bawden, D. Thesaurus construction and use : a practical manual. 4th ed. London : Aslib, 2000.
2. Cleveland, D.; Cleveland, A. Introduction to indexing and abstracting. Englewood, Co.: Libraries Unlimited, Inc. 2001.
3. Lee Pao, M. Concepts of information retrieval. Englewood, Co: Libraries Unlimited, 1989.
4. Rowley, J. The controlled versus natural indexing languages debate revisited : perspective on information retrieval practice and research. // Journal of Information Science, 20, 2(1994), str.108-119.
5. Slavić, A. Automatsko predmetno označivanje : od računalno potpomognutog predmetnog označivanja do znalačkih sustava. // Predmetna obradba : ishodišta i smjernice : zbornik radova. Zagreb : Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1998. Str. 98 -115.
6. Taylor, A.G. The organization of information. Englewood, Co.: Libraries Unlimited, 1999.

Naziv kolegija: **Informacijski izvori i služba**
ECTS bodovi: **6**
Jezik: hrvatski, engleski
Trajanje: 1 semestar
Status: obvezan izborni
Oblik: 2 sata predavanja, 2 sata seminara
Ispit: usmeni ispit i seminarski rad je usmjeren na to da student samostalno riješi korisnički zahtjev i izloži postupak rješavanja u sklopu predavanja.

Sadržaj:

Informacijski izvori općenito: izvori koji su sami dovoljan izvor podataka; službene publikacije, nekonvencionalni izvori; primarni, sekundarni i tercijarni izvori.

Bibliografija: značenje pojma, nastanak i povijesni razvitak. Vrste bibliografija. Opća bibliografska kontrola (UBC): nastanak i razvitak. Nacionalna bibliografska kontrola. Nacionalna tekuća bibliografija: povijesni razvitak, namjena, oblici. Trgovačke bibliografije kao nacionalne tekuće bibliografije. Nacionalni tisak i nacionalna zbirka. Međunarodni kongresi o nacionalnim bibliografijama: Pariz, 1977 i Kopenhagen, 1998. Elektroničke nacionalne tekuće bibliografije. Nacionalne retrospektivne bibliografije. Načini izrade retrospektivnih bibliografija. Bibliografije bibliografija. Bibliografski katalozi. Sastavni dijelovi bibliografije. Raspored građe u bibliografiji. Kriteriji za vrednovanje. Bibliografske baze podataka. Službe za izradu sažetaka i kazala. Enciklopedije i leksikoni. Biografski priručnici. Rječnici: nastanak i vrste.

Baze podataka. Digitalne priručne knjižnice. Mrežne stranice knjižnica. Opće znanstvene digitalne knjižnice. Komercijalne digitalne knjižnice. Statistika o mreži. Priručna (referentna) zbirka: vrste priručnika prema sadržaju, odabir i nabava. Kriteriji za vrednovanje tiskanih i elektroničkih informacijskih izvora. Posjet priručnoj zbirci jedne velike knjižnice. Informacijska služba i informatory. Kategorizacija korisnika. Rješavanje informacijskih upita. Selektivna diseminacija informacija. Internetske informacijske usluge. Edukacija korisnika

Cilj:

Omogućiti studentu da upozna povijesni razvitak i važnost sekundarnih izvora informacija kao i da se upozna s općim kriterijima za njihovu ocjenu te ga osposobiti da može samostalno procijeniti vrijednost pojedinih izvora. Stjecanje znanja o informacijskoj službi u knjižnici i stjecanje vještine odgovaranja na informacijske upite.

Literatura - obvezna:

1. ANDERSON, D. UBC : a survey of Universal bibliographic control. London : IFLA International Office for UBC, 1982.
2. BEAUDIQUEZ, M. National bibliographic services at the dawn of the 21st century: evolution and revolution. International Conference on National Bibliographic Services. <http://www.ifla.org/VI/3/icnbs/beam-e.htm>
3. BEAUDIQUEZ, M. National bibliography as witness of national memory. // IFLA Journal 18(1992), str. 119-123.
4. BELL, B. An annotated guide to current national bibliographies. München : Saur, 1998.
5. BOURNE, R. National bibliographies : do they have a future? // Alexandria 5(1993). str. 99-100.
6. DOMJAN, Ž. Biografske zbirke i leksikoni u Hrvata. // Forum 5/6(1988), str. 474-484.

Literatura - izborna:

1. GÖMPEL, R. IFLA-CDNL alliance for bibliographic standards (ICABS) : a new approach to international co-operation. World Library and Information Congress : 70th

IFLA General Conference and Council, 22-27 August 2004, Buenos Aires.
<http://www.ifla.org/IV/ifla70/prog04.htm>

2. GRAĐA za hrvatsku retrospektivnu bibliografiju knjiga : 1835-1940. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna biblioteka, 1982-. Knj. 1, str. I-XXXII.
3. HALL, S. National bibliographies on CD-ROM. // Alexandria 9(1997), str. 143-154.
4. HORVAT, A. Nacionalna tekuća bibliografija u službi Univerzalne bibliografske kontrole. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 43,1/2(2000), str. 1-8.
5. LOGAR, J. Uvod u bibliografiju. Sarajevo : Svjetlost, 1971.
6. MURATI, T. Druga međunarodna konferencija o nacionalnim bibliografijama, Kopenhagen, Danska, 25.-27. studenoga 1998. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 42(1999), str. 81-96.
7. SALOMONSEN, A. The European national libraries cooperative project on CD-ROM : results, experiences and perspectives. Alexandria 5(1993), str. 193-200.
8. SMITH, R. National bibliographies on CD-ROM : a development of a common approach. // International Cataloguing and Bibliographic Control 23(1994), str. 15-18.
9. STOKES, R. The function of bibliography. 2nd ed. Aldershot, Hants. : Gower, 1982.
10. VERONA, E. Univerzalna bibliografska kontrola i međunarodno ujednačavanje kataložnih postupaka. // Informatologia yugoslavica 8(1976), str. 1-28.
11. ŽIVKOVIĆ, D. Elektronička knjiga. Zagreb : Multigraf, 2001.Str. 53-75.
12. Katz, William A. Introduction to reference work. 8th ed. New York <etc.> : Mc Graw-Hill, 2002. 2 sv.
13. Sečić, Dora. Informacijska služba u knjižnici. Rijeka : Benja, 1995.
14. Nephodno je proučiti natuknice: biografija, bibliografija, enciklopedija, Konrad Gesner i leksikon, objavljene u Hrvatska enciklopedija. Zagreb : LZ, 1999- ., te web stranice www.nsk.hr.

Naziv predmeta:	Informacijske tehnologije u obrazovanju
Naziv kolegija:	Informacijske tehnologije u obrazovanju
ECTS-bodovi:	3
Jezik:	hrvatski
Trajanje:	1 semestar
Status:	izborni
Oblik nastave:	1p + 1v
Ispit:	Praktični: Izrada seminarskog rada. Oblikovanje i izlaganje PowerPoint prezentacije na osnovu napisanog seminarskog rada.

Sadržaj:

Prednosti i nedostaci primjene računala u nastavi. Tradicionalni model nastave u odnosu na suvremeni model budućnosti – informacijske tehnologije u obrazovanju. Učenje na daljinu - alati za učenje na daljinu. U vježbama: Praktična primjena i način funkcioniranja sustava za učenje na daljinu. Samostalan rad u odabranom sustavu za učenje na daljinu. PowerPoint: metode oblikovanja i izlaganja PowerPoint prezentacije u pripremi nastavnih jedinica (na temu: informacijske tehnologije u obrazovanju).

Cilj:

Studenti trebaju naučiti mogućnosti suvremenih sustava za učenje te načine njihove primjene u nastavi.

Obvezna literatura:

1. Marinković, Renata, *Inteligentni sustavi za poučavanje*, Zagreb, Hrvatska zajednica tehničke kulture, 2004.
2. Dryden Gordon / Vos, Jeannette, *Revolucija u učenju - kako promijeniti način na koji svijet uči*, Zagreb: Educa, 2001.

Dopunska literatura:

1. Gardner, H., *Multiple Intelligences: the Theory in Practice*, New York, Basic Books, 1993.
2. Porter, Lynnete: *Creating the Virtual Classroom: distance learning with the Internet*, Wiley Computer Publishing, New York, 1997.
3. PowerPoint in the Classroom is produced by ACT360 Media Ltd. in conjunction with Microsoft Corporation. , 1998., <http://www.actden.com/pp/> (15. siječnja 2005.)
4. Lee, I. A Research Guide for Students, <http://www.aresearchguide.com>, (15. siječnja 2005.)
5. Gary G. Bitter / Melissa E. Pierson, *Using Technology in the Classroom*, Allyn&Bacon, 2004.

Naziv kolegija:	Informacijsko zakonodavstvo i etika
ECTS bodovi:	3
Jezik:	hrvatski
Trajanje:	1 semestar
Status:	izborni i obvezni
Oblik:	1 sat predavanja i 1 sat seminara
Ispit:	seminarski rad

Sadržaj:

Europske smjernice za knjižnično zakonodavstvo i politiku. Međunarodni dokumenti o knjižnicama (IFLA, Vijeće Europe, EBLIDA). Hrvatski zakonski propisi o knjižnicama. Posljedice za rad i djelovanje knjižnica. Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima. Međunarodni i hrvatski zakonski propisi o zaštiti osobnih podataka. Zakon o zaštiti tajnosti podataka. Zakon o pravu na pristup informacijama. Zakon o medijima. Međunarodni dokumenti (UNESCO, IFLA) i hrvatski zakonski propisi o čuvanju i zaštiti kulturne baštine. Pravo na slobodan govor i pravo na informiranje. Slobodan pristup informacijama kao osnovna odgovornost knjižničara. Profesionalna etika i etički kodeksi.

Cilj:

Upoznati studente s pravnim propisima kojima se uređuje rad knjižničara i drugih informacijskih stručnjaka i zahtjevima koje knjižnice i druge organizacije koje rade s informacijama moraju ispuniti da bi mogle djelovati. Upoznati studente s profesionalnim odgovornostima i etikom.

Literatura obvezna:

1. Armstrong, Ch. ; Bebbington, L. W., eds. Staying legal : a guide to issues and practice affecting the library, information and publishing sector. 2nd ed. London : Facet Publishing, 2004.
2. CURRY, A. The limits of tolerance : Censorship and intellectual freedom in public libraries. Lanham, Md. : The Scarecrow Press, 1997.
3. ETIČKI kodeks Hrvatskoga knjižničarskog društva. // <http://www.hkdrustvo.hr> ili HKD novosti 21(2002), str. 14.
4. EUROPSKA konvencija o temeljnim ljudskim pravima i slobodama. 1953. Čl. 10. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 43, 3(2000), str. 155.
5. GORMAN, M. Intellectual freedom. // Gorman, M. Our enduring values. Chicago ; London : American Library Association, 2000. Str. 88-101.
6. GUIDELINES on library legislation and policy in Europe. // Library legislation in Europe : discussion papers and country reports / edited by Christiane Bohrer. Bad Honnef : Bock+Herchen, 2000. Str. 27-34.
Ili: <http://culture.coe.fr/books/eng/ecubook/20r.3.htm>
7. HAUPTMAN, Robert. Ethics and librarianship. Jefferson, N. C. : McFarland & Co., 2002.
8. HENNEBERG, Ivan. Autorsko pravo. 2. izmijenjeno i dopunjeno izd. Zagreb : Informator, 2001.
9. HORVAT, A. Javno i tajno u knjižničarskoj struci. // 5. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2002. Str. 8-15.
10. HORVAT, A. Pravo na čitanje. // 5. proljetna škola školskih knjižničara, Crikvenica 1993. Rijeka : Zavod za školstvo : Prva sušačka hrvatska gimnazija, 1994. Str. 1-9.
11. The IFLA licensing principles. // <http://www.ifla.org/V/ebpb/copy.htm>
12. IFLA-in Manifest o Internetu. // Slobodan pristup informacijama u službi kulturnog razvitka : zbornik radova. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2002. Str. 163-165.

13. The IFLA position on copyright in the digital environment : (2000).
<http://www.ifla.org/III/clm/p1/pos-dig.htm>
14. KNJIŽNICE i intelektualna sloboda. // HKD novosti 13(1999), str. 11.
15. KOREN, M. Pravo djece na informaciju : vezanost ljudskih prava s knjižničnim uslugama. // Slobodan pristup informacijama u službi kulturnog razvitka : zbornik radova. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2002. Str. 121-140.
16. MARETT, P. Information law and practice. Aldershot, Hants. : Gower, 1991.
17. OPĆA deklaracija UN-a o ljudskim pravima. 1948. Članak 19. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 43, 3(2000), str. 155.
18. POUČAVATI prava i slobode. // Zagreb : Filozofski fakultet, Istraživačko-obrazovni centar za ljudska prava i demokratsko građanstvo, 2004. Str. 15-106.
19. SLOBODAN pristup informacijama. Vjesnik bibliotekara Hrvatske 43, 3(2000).
20. STANDARDI za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 43, 3(2000), str. 163-188.
21. UNESCO-ov Manifest za narodne knjižnice. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 37(1994), str. 251-254.
22. UNESCO-ov Manifest za školske knjižnice. // HKD novosti 13(1999), str. 25.
23. ZAKON o autorskom pravu i srodnim pravima.// Narodne novine 167(22. 10. 2003)
24. ZAKON o knjižnicama. // Narodne novine 105(1997). ZAKON o izmjenama i dopunama Zakona o knjižnicama. // Narodne novine 104(2000), str. 3736.
25. ZAKON o medijima. // <http://www.nn.hr/clanci/sluzbeno/2003/2338.htm>
26. ZAKON o pravu na pristup informacijama. // Narodne novine 172 (29. 10. 2003) ili <http://www.nn.hr/clanci/sluzbeno/2003/2491.htm>
27. ZAKON o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. // Narodne novine 69(1999).
28. ZAKON o zaštiti tajnosti podataka. // Narodne novine 108(1996)

Naziv predmeta:	Internetska kultura
Naziv kolegija:	Internetska kultura
ECTS-bodovi:	3
Jezik:	hrvatski
Trajanje:	1 semestar (4. semestar)
Status:	izborni za sve studije na Odsjeku i FF-u
Oblik nastave:	1 sat predavanja i 1 sat seminara na tjedan
Ispit:	pismeni (testovi) i kolokvirane vježbe

Sadržaj: Teme: Internet – razvoj i osnovni pojmovi; osnovni vodič za korisnike interneta – ISP, domene, Web stranice, internet jezici, itd; online internet programi – napredne vježbe na internetu, HTML alati, komuniciranje u realnom vremenu, itd; alati za korištenje mreže; internet tutorials; korištenje interneta u edukaciji, istraživanju i administrativnim poslovima; oblikovanje web stranica; e-pošta, e-poslovanje, interaktivne usluge; netiquette upute (document internet RFC 1855); edukacijski vodiči na internetu i internet kao izvor multimedijских poruka: radio i tv programa, i sl.

Cilj: Internet je danas dominantna forma komunikacije i izvor znanja. Sticanje znanja o internetu i vještina za njegovo korištenje – smisao je kolegija internetska kultura; kolegij je usmjeren na sticanje praktičnih saznanja i iskustava.

Literatura

Obvezna:

1. Porter, David. 'Internet Culture'. Routledge, 1997.
2. Cooper, Wesley. 'Information Technology and Internet Culture'. <http://www.brandeis.edu/pubs/jove/HTML/V6/iculture.html> (01.03.2005)
3. Agre, Phil. Building an Internet Culture. <http://polaris.gseis.ucla.edu/pagre/internet-culture.html> (01.03.2005)

Dodatna:

1. Cook, William J. 'Theft of Computer Software: A National Security Threat.' FBI Internal Memo: December 1989. <<http://eserver.org/cyber/theft.txt>>
2. Dvorak, John C. 'Trust Congress? Not With This Unbelievable Lair of Slop,' in *PC Computing*. April 1994: p. 88. <<http://eserver.org/cyber/slop.txt>>
3. Friedman, Ted. 'Making Sense of Software: The Need for Software Theory, and SimCity as a Place to Start,' in *CyberSociety: Computer-Mediated Communication and Community*. Ed. Steven G. Jones. Thousand Oaks: Sage, 1995. <<http://eserver.org/cyber/friedman/>>
4. Gaffin, Adam. 'Prodigy: Where Is It Going? National Rollout and User Protest Raise Questions About the Future of Online Communications.' Cambridge: Electronic Frontier Foundation, 1992. <http://www.eff.org/pub/Net_culture/Virtual_community/prodigy_gaffin.article>
5. Roberts, Bert C. 'Information Highways: Delivering and Shaping The Multimedia World of Tomorrow,' in *Vital Speeches of the Day*. Volume 60, no. 8 (February 1, 1994): pp. 233-236.
6. Sterling, Bruce. *The Hacker Crackdown: Law and Disorder on the Electronic Frontier*. Urbana: Project Gutenberg, 1994. <<http://eserver.org/cyber/sterling/crackdwn.txt>>
7. Uncapher, Willard. 'Between Local and Global: Placing the Mediascape in Transnational Cultural Flow' <<http://eserver.org/cyber/uncaphr2.txt>>

Naziv predmeta:	Klasifikacijski sustavi
Naziv kolegija:	Klasifikacijski sustavi
ECTS bodovi:	6
Jezik:	hrvatski
Trajanje:	1 semestar
Status:	obvezan izborni
Oblik:	2 sata predavanja i 2 sata vježbi
Ispit:	usmeni i pismeni

Sadržaj:

Predavanja: Klasifikacijski sustavi, temeljni pojmovi, teorijska načela, usporedba različitih klasifikacijskih sustava. Uloga klasifikacije u organizaciji i prezentaciji. Klasifikacija u elektroničkom okruženju, automatska klasifikacija, mogućnosti i svrha klasifikacije u pretraživanju. Uporaba klasifikacije u prezentaciji i organizaciji znanja na Internetu.

Cilj:

Teorijski i praktično upoznati studente s načelima klasifikacije i karakteristikama pojedinih klasifikacijskih sustava. Naučiti ih vrednovati klasifikacijski sustav s aspekta zbirke i koristiti klasifikacije u pretraživanju i organizaciji znanja na internetu.

Literatura - obvezna:

1. McIlwaine, I.C. Univerzalna decimalna klasifikacija : upute za uporabu / prevela J.Leščić Lokve : Benja ; Zagreb: Nacionalna i sveučilišna knjižnica ; Osijek : Filozofski fakultet, 2004.
2. Marcella, R.; Newton, R. A new manual of classification. London : Gower, 1995.
3. Svenonius, E.; Liu, S.; Subrahmanyam, B. Automation of chain indexing. // Classification Research for Knowledge Organization / N.J. Williamson and M. Hudon (editors). Amsterdam : Elsevier Science Publishers B.V. : FID, 1992. Str. 351-365.
4. Svenonius, E. The intellectual foundation of information organization. Cambridge, Ma; London: The MIT Press, 2000.

Naziv kolegija:	Knjiga i čitanje
ECTS bodovi:	3
Jezik:	hrvatski
Trajanje:	1 semestar
Status:	izborni
Oblik:	1 sat predavanja i 1 sat seminara
Ispit:	usmeni i seminarski rad

Sadržaj:

Postindustrijsko društvo – informacijsko društvo, društvena uloga informacijsko-komunikacijske tehnologije.

Usmena komunikacija, pismena komunikacija, online komunikacija. Pojam pismenosti. Pismenost u informacijskom društvu. Pojam čitanja, povijest čitanja i struktura čitatelja. Budućnost čitanja u informacijskom društvu – papirna knjiga vs. elektronička knjiga. Online globalno selo.

Knjiga kao roba na tržištu. Knjiga kao predmet, funkcionalna knjiga i literarna knjiga. Bibliofilija i bibliomanija.

Pojam cenzure. Povijest cenzure. Nadzor nad radom tiskara, nakladnika i knjižara. Uništavanje knjiga

Literatura obvezna:

1. Castells, M. Informacijsko doba : ekonomija, društvo, kultura. Zagreb : Golden marketing, 2000-2003. Sv. 1 : Uspon umreženog društva. 2000. Sv. 2 : Moć identiteta. 2002. Sv. 3 : Kraj tisućljeća. 2003.
2. Levinson, P. Digitalni McLuhan. Zagreb : Izvori, 2001.
3. MacLuhan, M. Gutenbergova galaksija. Beograd : Nolit, 1973.
4. Manguel, A. Povijest čitanja. Zagreb : Prometej, 2001.
5. Stipčević, A. Sudbina knjige. Lokve : "Benja", 2000.

Literatura izborna:

1. Coetzee, J. M. Giving offense : essays on censorship. Chicago ; London : The University of Chicago Press, 1996.
2. Dominick, J. R. The dynamics of mass communication. 3rd ed. New York [etc.] : McGraw-Hill Publishing Company, cop. 1990.
3. Escarpit, R. Revolucija knjige. Zagreb : Prosvjeta, 1972.
4. Grbelja, J. Cenzura u hrvatskom novinstvu : 1945.-1990. Zagreb : Jurčić, 1998.
5. Halmi, A. Temelji kvantitativne analize u društvenim znanostima. Zagreb : Alinea, 1999.
6. Horrocks, C. Marshall McLuhan i virtualnost. Zagreb : Jesenski i Turk, 2001.
7. Knjiga kao simbol. // Europska književnost i latinsko srednjovjekovlje / Ernst Robert Curtius. Zagreb : Naprijed, 1998. Str. 322-376.
8. Libraries in post-industrial society / edited by Leigh Estabrook. Phoenix : Oryx Press [etc.], cop. 1977.
9. Sabolović-Krajina, D. Čitalački interesi tinejđera. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 36 (1993), str. 59-66.
10. Sabolović-Krajina, D. Neki aspekti čitalačke kulture mladih. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 32 (1989), str. 71-94.
11. Stipčević, A. Cenzura kao ograničavajući faktor u širenju informacija. // Informacijske znanosti i znanje / uredili Slavko Tkalac, Miroslav Tuđman. Zagreb : Filozofski fakultet, Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske znanosti, 1993. Str. 131-138.
12. Stipčević, A. Cenzura u knjižnicama. Zagreb : Filozofski fakultet, Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske znanosti, 1992.

13. Stipčević, A. Kako izbjeći cenzora. Zagreb : Hrvatska sveučilišna naklada, 1997.
14. Stipčević, A. O savršenom cenzoru iliti Priručnik protiv štetnih knjiga i njihovih autora. Zagreb : Nakladni zavod Matice hrvatske, 1994.
15. Stipčević, A. Obavezni primjerak između kulture i cenzure. // Knjižničarstvo : glasnik Društva knjižničara Slavonije i Baranje. 1(1997), str. 9-16.
16. Turčinec, Z. Cenzura u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske. 43 (2000), str. 79-90.

Naziv kolegija:	Knjižnice za djecu i mladež
ECTS bodovi:	3
Jezik:	hrvatski
Trajanje:	1 semestar
Status:	obvezan
Oblik:	2 sata vježbi
Ispit:	usmeni, seminarski rad

Sadržaj:

Povijesni razvoj, uloga dječje knjižnice, korisnici, prava djeteta, konvencija o pravima, organizacija dječje knjižnice u okviru narodne knjižnice, dječji odjel ili dječja knjižnica kao zasebna jedinica u sastavu narodne, samostalne dječje knjižnice, mješoviti odjeli, uključenost dječjeg knjižničara u planiranje, evaluaciju i budžet cijele knjižnice, u obrazovanje osoblja, smještaj i prostor, promotivne aktivnosti, pedagoško-animatorski rad, tehnologija. kompetencije dječjih knjižničara. Građa zbirke i mediji.

Cilj:

Upoznati studenta s razvojem i ulogom knjižnica za djecu i mladež. Osposobiti ih za rad u dječjim knjižnicama.

Literatura obvezna:

1. Cufaude, J. -Cultivating New Leadership, Association management, January 2000
2. Dječje knjižnice U Hrvatskoj (HKD- Komisija za dječje knjižnice analiza stanja i perspektive)
3. Koren, Maria. Pravo djece na informaciju : vezanost ljudskih prava s knjižničnim uslugama = implications of human rights for library services // Slobodan pristup informacijama u službi kulturnog razvitka : zbornik radova / uredile Alemka Belan-Simić i Aleksandra Horvat. - Str. 121-140. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2002.
4. Koren, Marian. Tell me! : the right of the child to information / Marian Koren. Den Haag : NBLC Uitgeverij , 1996

Naziv kolegija:	Knjižnični informacijski sustavi
ECTS bodovi:	6
Jezik:	hrvatski
Trajanje:	1 semestar
Status:	izborni
Oblik:	1 sat predavanja i 2 sata vježbi
Ispit:	pismeni

Sadržaj:

Sastavnice informacijskih sustava; primjeri hrvatskih i stranih sustava: CROLIST, ZAKI, Metel; CDS-ISIS, Aleph, kriteriji za prosudbu: oprema, cijena, primjerenost, održivost, skalabilnost, modularnost, prijaznost sučelja, dizajn, interoperabilnost.

Cilj:

Stjecanje sposobnosti uspoređivanja, procjenjivanja i vrednovanja pojedinih informacijskih sustava koji se primjenjuju u knjižnicama.

Literatura obvezna:

1. Brophy, Peter. The library in the twenty-first century : new services for the information age. London : Library association Publishing, 2001.
2. Borgman, Christine L. Od Gutenbergova izuma do globalnog informacijskog povezivanja: pristup informacijama u umreženom svijetu. Lokve ; Zadar : "Benja", 2002.
3. Interni dokumenti za promidžbu pojedinih sustava

Naziv kolegija:	Knjižnična statistika
ECTS bodovi:	6
Jezik:	hrvatski
Trajanje:	1 semestar
Status:	izborni i obvezni
Oblik:	2 sata predavanja i 2 sata vježbi
Ispit:	pismeni

Sadržaj:

Osnove poznavanja statistike. Prikupljanje kvantitativnih podataka. Biranje uzorka. Slučajan uzorak. Strukturirana i nestrukturirana pitanja. Izrada upitnika za prikupljanje podataka putem elektroničke pošte. Primjeri. Standardi za knjižničnu statistiku. Definicije naziva. Problemi normizacije (UNESCO, IFLA, ISO). Knjižnična statistika u EU. Indikatori za evaluaciju izvedbe.

Cilj:

Omogućiti studentima da stečena osnovna znanja iz statistike primijene na rad knjižnica i drugih informacijskih središta. Stjecanje znanja o međunarodnim standardima za knjižničnu statistiku.

Literatura obvezna:

1. Ambrožič, M. Međnarodno statistično spremljanje delovanja knjižnic. //Knjižničarske novice 3, 4 (1993), str. 6-8.
2. Moore, N. How to do research. 3rd ed. London : LA, 2000.
3. Petz, B. Osnove statistike za nematematičare. 3. dopunjeno izd. Jastrebarsko : “Slap”, 1997.
4. Stephen, P. Simple statistics for library and information professionals. 2nd ed. London : LA Publishing, 1997.
5. Sumsion, J. ISO 2789 : what’s new in and around the revision?// Performance measurement and metrics 3,1(2002), str. 10-19

Naziv kolegija:	Knjižnično upravljanje
ECTS bodovi:	6
Jezik:	hrvatski
Trajanje:	1 semestar
Status:	obvezan i izborni
Oblik:	2 sata predavanja i 2 sata seminara
Ispit:	pismeni i seminarski rad

Sadržaj:

Uvod u menadžment (definicije menadžmenta i menadžera, uloga menadžera), Razvoj menadžmenta (ideje/teorije), Osobitosti menadžmenta (znanja i vještine menadžera, osobine menadžera, razine menadžmenta), Funkcije menadžmenta, sustavi menadžmenta (osnovne funkcije menadžmenta, karakteristike sustava menadžmenta), Donošenje odluka (vrste odluka, faktori koji utječu na odlučivanje, etika, međuljudski odnosi), Delegiranje (svrha, ključni pojmovi delegiranja, ovlasti i odgovornosti, problemi i zapreke, centralizacija, decentralizacija, komuniciranje), Upravljanje potencijalima (ljudski potencijali, financijski potencijali itd.), Marketing (marketinške aktivnosti, odnosi s javnošću), Vođenje i motivacija (vođenje, stil, motivacija i ponašanje, motivacijske teorije), Promjene (uvođenje i upravljanje promjenama, otpor promjenama).

Cilj:

Cilj kolegija je upoznavanje studenata s osnovnim konceptima menadžmenta i menadžerskim vještinama.

Literatura obvezna:

1. Bennet, Roger. Management. Zagreb : Informator : Potecon, 1994.
2. Evans, G. Edward; Ward, Patricia Layzell; Rugaas, Bendik. Management basics for information professionals. New York; London: Neal-Schuman Publishers, 2000.
3. Kotler, Philip Upravljanje marketingom : analiza, planiranje, primjena i kontrola. Zagreb : Mate, 2001.
4. Marušić, Sveto. Upravljanje i razvoj ljudskih potencijala. Zagreb : Ekonomski institut, 1995.
5. Ozretić-Došen, Đ. Osnove marketinga usluga. Zagreb : Mikrorad, 2002.
6. Pugh, L. Change management in information services. Aldershot, Hants. : Gower, 2000.
7. Sikavica, Pere; Bahtijarević-Šiber, Fikreta. Menadžment : teorija menadžmenta i veliko empirijsko istraživanje u Hrvatskoj. Zagreb : Masmedia, 2004.
8. Weihrich, Heinz; Koontz, Harold. Menedžment. Zagreb : Mate, 1994.

Naziv predmeta:	Kulturni turizam
Naziv kolegija:	Kulturni turizam
ECTS bodovi:	3
Jezik:	hrvatski jezik
Trajanje:	1 semestar
Status:	obvezni izborni
Oblik nastave:	1 sat predavanja i 1 sat seminara tjedno
Ispit:	seminarski rad

Sadržaj:

Pojam turizma; Pojam kulturnog turizma; Povijest turizma; Oblici turizama- osnovni vidovi kulturnog turizma; Kulturno-turistički proizvodi; Pojam kulturno-turističkog tržišta; Kulturni turisti: zahtjevi turističke potražnje, identifikacija kulturno turističkih potencijala; Razvoj i klasifikacija turističkih atrakcija; Pojam, sadržaj, identitet i razvoj kulturno-turističke destinacije; Prezentacija baštine u kulturnom turizmu; Interpretacija baštine u kulturnom turizmu; Zajednica i kulturni turizam – kvaliteta interakcija u turizmu, kulturne razlike u turizmu; Turizam i prostor; Pojam održivosti u turizmu – zaštita baštine u kulturnom turizmu; Rizici upotrebe baštine u turizmu; Konkurentnost kulturnog turizma; Turistička politika i organizacija; Razvojni pravci turizma; Partnerstvo sektora; Mreže institucija; Međunarodni pravni okviri razvoj kulturnog turizma.

Cilj:

Spoznati osnovne odnose između gospodarske djelatnosti turizma i muzeologije; razumjeti osnovne pojmove kulturnog turizma; na povijesnoj razini upoznati se s razvojem kulturnog turizma u svijetu i u Hrvatskoj; na praktičnoj razini upoznati se s postojećim kulturno-turističkim atrakcijama, organizacijama i institucijama koje se bave razvojem kulturnog turizma.

Obvezna literatura:

1. McKercher, B. Du Cros Hilary. Cultural tourism. Claredon Press, Oxford, 2002.
2. Strategija za razvoj kulturnog turizma RH, Institut za turizam Zagreb, 2003.

Preporučena:

1. Diekman, Anya. Zaštita graditeljske baštine nasuprot turizmu: Belgijsko istraživanje. TURIZAM, 2002., str. 267.-284.
2. Pasakova, M. Životni ciklus destinacije povijesnog grada. TURIZAM, 2002, str. 251.-266.

Naziv predmeta:	Marketing baštine
Naziv kolegija:	Marketing baštine
ECTS bodovi:	6
Jezik:	hrvatski jezik
Trajanje:	1 semestar
Status:	obvezan
Oblik nastave:	2 sata predavanja i 2 sata seminara tjedno
Ispit:	pismeni

Sadržaj:

Uvodno predavanje; Priroda suvremenosti; Priroda baštine (vrijeme, povijest); Korisnici; Umijeće komuniciranja baštine (sredstva, načini, partneri); Baštinski proizvod; Kvaliteta proizvoda; Vrsnoća u baštinskoj struci; Prijatelji baštine; Utjecaj marketinga na instituciju; Tehnike marketinga; Marketinški plan; Marketinška mješavina; Evaluacija; SWOT analiza; Istraživanje tržišta-korisnika; Tehnike i metode marketinga; Stručnjak za marketing; Planiranje i programiranje baštinskih institucija; Baština u marketingu mjesta i markiranju; Baština u stvaranju destinacija; Definicije marketinga.

Cilj:

Omogućiti studentima da razumiju osnove upravljačke tehnike marketinga bez uobičajenih mistifikacija; osposobiti studente za osnovnu metodologiju marketinga; omogućiti da se lako snađu u dodatnoj literaturi; pokazati osnovne principe koji vladaju u formiranju proizvoda i u odnosu prema korisnicima.

Obvezna literatura:

1. Šola, Tomislav. Marketing u muzejima, ili o vrlini i kako je obznaniti. Zagreb: Hrvatsko muzejsko društvo, 2001.
2. Lord, Barry; Lord, Gail Dexter. The Manual of Museum Planning. Altamira Press, 2000.
3. Runyard, Sue. The Museum Marketing Handbook. London.HMSO. 1994.
4. French, Ylva. The Handbook of Public Relations. Milton Keynes. The Museum Development Company. 1991.

Preporučena:

1. Morgan, Nigel; Prichard, Annette; Pride, Roger. Destination Branding. Oxford. Butterworth and Heinemann. 2002.
2. Barsamiam, David; Chomsky, Noam. Propaganda i javno mišljenje. Zagreb. Tridvajedan. 2001.
3. Beigberder, Felix. 129,90kn. Zagreb. OceanMore. 2003.

Naziv kolegija:	Medijska kultura
ECTS bodovi:	3
Jezik:	hrvatski, njemački
Trajanje:	1 semestar
Status:	izborni
Oblik:	1 sat predavanja i 1 sat seminara
Ispit:	usmeni ispit i seminarski rad

Sadržaj:

Tradicionalni i novi mediji, kulturna industrija, kulturni obrasci, masovna komunikacija, moć medija, aktualni trendovi i njihov utjecaj na rad s medijima, nova zanimanja u europskom medijskom okruženju

Cilj:

Stjecanje znanja o nastanku, razvoju i naravi medija, poznavanje medijske kulture, poznavanje uloge sudionika u medijskom procesu, stjecanje sposobnosti vrednovanja medijskih proizvoda, izgrađivanje vlastitog stava i kritičkog mišljenja u studenata.

Literatura obvezna:

1. Castells, M. Informacijsko doba: ekonomija, društvo, kultura. Zagreb: Golden marketing, 2000-2003. Sv. 1 : Uspon umreženog društva. 2000. Sv. 2 : Moć identiteta. 2002. Sv. 3 : Kraj tisućljeća. 2003.
2. Inglis, F. Teorija medija. Zagreb: Barbat i AGM, 1997.
3. Levinson, P. Digitalni McLuhan: vodič za novo doba. Zagreb: Izvori, 2001.
4. McLuhan, M. The Gutenberg galaxy: the making of typographic man. [Reprinted]. Toronto: University of Toronto Press , 2000.
5. McLuhan, M.; Fiore, Q. The medium is the message: an inventory of effects. Corte Madera : Ginko Press, 2001.

Literatura izborna:

1. Castells, M. Internet galaksija: razmišljanja o Internetu, poslovanju i društvu. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk, 2003.
2. Ludes, P. Einführung in die Medienwissenschaft. 2. Aufl. Berlin: Erich Schmidt, Verlag, 2003.

Naziv predmeta: Metoda ankete
Naziv kolegija: Metoda ankete
ECTS bodovi: 6
Jezik: hrvatski
Trajanje: 1 semestar
Status: obvezan
Oblik: 1 sat predavanja i 2 sata vježbi tjedno
Ispit: Izrada četiri seminarska rada tijekom semestra. Izrada nacrt istraživanja na zadanu (odabranu) temu) Završna ocjena sastoji se od vrednovanja radova tijekom semestra, ocjene nacrt istraživanja te usmene obrane nacrt istraživanja.

Sadržaj:

Pojam metode ankete i primjena u znanstvenom istraživanju. Historijat metode ankete. Struktura kvantitativnog istraživanja: Nacrt istraživanja kao temeljni obrazac uporabe kvantitativnih metoda; Konceptualizacija, operacionalizacija i konstrukcija instrumenata. Tipovi instrumenata.

Struktura nacrt istraživanja: Konceptualni i operacionalni nacrt istraživanja.

Definiranje predmeta istraživanja; Svrha i ciljevi istraživanja; Konceptualni okvir istraživanja; Konceptualna shema istraživanja; Definiranje osnovnih i izvedenih pojmova; Postavljanje osnovnih i izvedenih hipoteza.

Pojam instrumenta; Operacionalne definicije; Indikatori; Varijable; Postavljanje pitanja u anketi. Tipične pogreške u postavljanju pitanja.

Odabrani primjeri konceptualizacije i operacionalizacije. Analiza odabranih primjera anketnog upitnika.

Individualna izvedba nacrt istraživanja na zadanu ili odabranu temu istraživanja Individualna izvedba tematske dionice nacrt istraživanja.

Cilj:

Polaznici se upoznaju s temeljnom pojmovima vezanim uz nacrt istraživanja primjeren kvantitativnim metodama na primjeru metode ankete. Uče i usvajaju konceptualne pretpostavke i elemente konstrukcije instrumentarija za istraživanja u kojima se koristi metoda ankete. Putem redovitih tjednih zadataka vježbaju konceptualizaciju, operacionalizaciju i konstrukciju različitih tipova instrumenata pogodnih za primjenu putem metode ankete. Polaznici se osposobljavaju za samostalno izvođenje svih faza nacrt istraživanja vezanih uz kvantitativne metode s posebnim osvrtom na metodu ankete.

Literatura - obvezna:

1. Supek, R.: Ispitivanje javnog mnijenja, SNL, Zagreb, bilo koje izdanje
2. Shodno odabranim temama, literatura će se mijenjati svakog semestra

Literatura - izborna:

1. Relevantni teorijski i metodološki radovi shodno odabranim temama. Dio literature odredit će se individualno.

Naziv kolegija:	Nakladništvo i knjižarstvo
ECTS bodovi:	6
Jezik:	hrvatski, njemački
Trajanje:	1 semestar
Status:	izborni
Oblik:	2 sata predavanja i 1 sat seminara
Ispit:	usmeni

Sadržaj:

Suvremena definicija pojmova: nakladnik, raspačavatelj, izdavanje. Tradicionalno i elektroničko nakladništvo. Cijena i raspačavanje. Tehnika tiska na zahtjev. Stvarne i mrežne knjižare. Sajmovi knjiga. Nakladnički i knjižarski katalogi. Povijesni pregled tiskarstva i nakladništva u Hrvatskoj (izbor tema). Suvremeno nakladništvo u Hrvatskoj. Statistički pokazatelji. Istraživanje tržišta knjige. Racionalizacija poslovanja u sektoru knjige. Razvitak sustava za brojčano označavanje i kôdiranje nakladničkih proizvoda: ISBN, ISSN, ISMN, ISAN, SICI, BICI. Strojno čitljiv kôd EAN. Oznaka ISWC za neobjavljene sadržaje. Elektronička trgovina te razvoj oznaka DOI i URN. Normiranje identifikacijskih sustava. Metapodaci za potrebe različitih sustava poslovanja.

Cilj:

Omogućiti studentu da upozna razvitak nakladništva i knjižarstva (tradicionalnog i elektroničkog) s posebnim osvrtom na razvoj identifikacijskih sustava i njihovu važnost u poslovanju tiskanom i elektroničkom građom

Literatura obvezna:

1. Hakala, J. Dublinski osnovni skup elemenata metapodataka. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 43,1/2(2000), str. 49-68.
2. KLAIĆ, V. Knjižarstvo u Hrvata. Zagreb : S. Kugli, 1922.
3. STIPČEVIĆ, A. Povijest knjige. Zagreb : NZMH, 1985.
4. ŽIVKOVIĆ, D. Elektronička knjiga. Zagreb : Multigraf, 2001.
5. ŽIVKOVIĆ, D. Nakladnici knjiga i nota u Hrvatskoj 1997/98 : adresar. Zagreb : Nacionalna i sveučilišna knjižnica, 1997.

Nakladništvo i knjižarstvo je predmet koji se predaje i kroz različite kolegije, npr.: Zagrebački tiskari i nakladnici 19.-20. stoljeća; Knjiga od pisca do čitatelja; Elektroničko nakladništvo, Hrvatska periodika u europskom kontekstu

Naziv kolegija:	Osnove bibliotekarstva
ECTS bodovi:	6
Jezik:	hrvatski
Trajanje:	1 semestar
Status:	obvezan izborni
Oblik:	2 sata predavanja i 1 sat seminara
Ispit:	pismeni ispit i seminarski rad

Sadržaj:

Knjižnica kao javna ustanova. Nastanak javnih knjižnica u današnjem smislu. Vrste, zadaće i organizacija knjižnica. Nacionalne knjižnice. Obvezni primjerak. Narodne, visokoškolske, školske i specijalne knjižnice: uloga, zadaće, službe. Bibliotekarstvo kao struka i znanost. Profesionalna etika i etički kodeks. Međunarodne organizacije za promicanje kulture i znanosti i međunarodni programi. Knjižnično zakonodavstvo. Normizacija i norme. Knjižnična građa, fond i zbirke. Odabir građe i načini nabave. Smjernice za nabavu. Vrednovanje fonda, izlučivanje i otpis. Knjižnične službe i usluge i njihovo vrednovanje. Dokumenti u skladu s kojima knjižnica posluje. Pismenost i informacijska pismenost. Suradnja među knjižnicama, zadaće matičnih službi.

Cilj:

Upoznavanje s osnovama rada knjižnica kao javnih ustanova i odgovornostima knjižničarske struke.

Literatura - obvezna:

1. BROPHY, P. The library in the twenty-first century : new services for the information age. London : Library Association Publishing, 2001.
2. BUCKLAND, M. Preoblikovanje knjižničnih službi i usluga. Lokve : "Benja", 2000.
3. ETIČKI kodeks Hrvatskoga knjižničarskog društva. <http://www.hkdrustvo.hr>
4. GORMAN, M. Our enduring values: librarianship in the 21st century. Chicago : American Library Association, 2000.
5. NARODNA knjižnica: IFLA-ine i UNESCO-ove smjernice za razvoj službi i usluga. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2003.

Literatura - izborna:

1. NEBESNY, T.; Švob, M. Izgradnja knjižne zbirke u narodnim knjižnicama. // Slobodan pristup informacijama u službi kulturnog razvitka : zbornik radova. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2002. Str. 56-75.
2. PREPORUKE za knjižnično zakonodavstvo i politiku u Europi. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 43, 3(2000), str. 161-162.
3. SMJERNICE za knjižnične usluge za djecu. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2004.
4. STANDARDI za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 43, 3(2000), str. 163-188.
5. UNESCOV Manifest za narodne knjižnice. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 37, 3/4(1994), str. 251-254.
6. UNESCOV Manifest za školske knjižnice. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 43, 3(2000), str. 158-161.
7. UPUTE za poslovanje narodnih knjižnica / uredila Aleksandra Malnar. Zagreb : Knjižnice grada Zagreba, 1996.

Naziv kolegija:	Povijest knjige i knjižnica
ECTS bodovi:	3
Jezik:	hrvatski, njemački
Trajanje:	1 semestar
Status:	izborni i obvezni
Oblik:	1 sat predavanja i 1 sat seminara
Ispit:	usmeni i seminarski rad

Sadržaj:

Povijest pisma, tradicionalnih materijala i oblika knjige u društvenom kontekstu. Mezopotamija i stari Egipat, razvoj knjižnica u Grčkoj i Rimu, pojedine knjižnice starog vijeka, knjižničarstvo u srednjem vijeku, arapskom svijetu, Bizantu i kulturi zapadnoeuropskog kruga. Europsko knjižničarstvo: renesansa, barok, doba industrijalizacije s posebnim osvrtom na razvoj u hrvatskim zemljama. Povijest javnih knjižnica u Hrvatskoj. Povijest knjižničarskog zanimanja. Najvažnije knjižnice u Hrvatskoj i u Europi u povijesti i danas. Funkcija čitanja, sposobnost i potreba čitanja u pojedinim razdobljima pregled oblikovanja knjige od renesanse do danas. Razvoj čitanja: mijene u funkciji, količini i kakvoći čitanja; sposobnost čitanja i potreba čitanja; ponuda i potražnja.

Cilj:

Stjecanje znanja o povijesti knjige i drugih nositelja pisanih informacija u okviru društvenog razvoja; stjecanje znanja o razvoju pisma, knjige, knjižnica i čitanja; stjecanje znanja o razvoju europskog knjižničarstva od renesanse do danas; razumijevanje odnosa povijesnog razvoja i današnjeg stanja u knjižničarstvu.

Literatura obvezna:

1. Dahl, S. Povijest knjige: od antike do danas. Zagreb: Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1979.
2. Diringer, D. Povijest pisma. Zagreb: Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1991.
3. Hessel, A. Povijest knjižnica: pregled od njihovih početaka do današnjih dana. Zagreb: Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1977.
4. Pelc, M. Pismo - knjiga – slika: uvod u povijest informacijske kulture. Zagreb: Golden marketing, 2002.
5. Stipčević, A. Povijest knjige. Zagreb: Nakladni zavod Matice hrvatske, 1985.

Literatura izborna:

1. Johnson, E. D. Communication: an introduction to the history of writing, printing, books and libraries. 4th ed. New York: The Scarecrow Press, 1973.
2. Jurić, Š. Iz muzeja hrvatske knjige: izbor književnih i kulturno-povijesnih rasprava, bibliografskih i bibliotekarskih članaka i prikaza knjiga. Zagreb: Matica hrvatska, 2000.
3. Stipčević, A. Socijalna povijest knjige u Hrvata: knjiga I. Srednji vijek. Zagreb: Školska knjiga, 2004.
4. Stipčević, A. Sudbina knjige. Lokve: Naklada Benja, 2000.

Naziv kolegija: Radionica kreativne nastave u školskoj knjižnici
ECTS bodovi: 3
Jezik: hrvatski
Trajanje: 1 semestar
Status: obvezni za nastavničko usmjerenje
Oblik: 2 sata vježbi, terenska nastava, izlaganje na skupu.
Ispit:

Od studenata se očekuje aktivno sudjelovanje u nastavi i vođenje pedagoško-animatorskih aktivnosti koje se sustavno prati i vrednuje tijekom semestra. Pojedinačni doprinosi studenata sačinjavaju dio opće ocjene predmeta

Sadržaj:

Radionica kreativne nastave u školskoj knjižnici zamišljena je kao praktikum za studente bibliotekarstva koji su upisali modul knjižnične usluge za djecu i mladež. Studentima omogućava praktičnu primjenu znanja i vještina koje su usvojili tijekom VIII. i IX. semestra, te razmjenu dobrih ideja i uspješne prakse u radu s djecom i mladeži, s drugim studentima. Radionica je također zamišljena kao pomoć u oblikovanju pedagoško-animatorskog rada u praksi. Pojedini dijelovi radionice mogu biti tematski usmjereni s temama poput pretraživanje i izrade Web stranica za djecu, izrada baza podataka za pojedine nastavne predmete, akcijska istraživanja nastave itd. U okviru praktikuma planira se i sudjelovanje studenata na skupu studenata i nastavnika BOBCATSSS. Radionica kreativne nastave otvorena je za suradnike koji mogu ponuditi zanimljive teme budućim nastavnicima knjižničarima.

Literatura obvezna:

1. Kovačević, D, Lovrinčević, J. Lasić-Lazić, J. Školska knjižnica korak dalje. Zagreb : Altagama, 2004.
2. Kyriacou, C. Temeljna nastavna umijeća, Zagreb : Educa, , 2001.
3. Nacionalni program odgoja i obrazovanja za ljudska prava, Vlada Republike Hrvatske, Zagreb, 1999.
4. Temeljni međunarodni dokumenti iz područja odgoja i obrazovanja za ljudska prava, Vlada Republike Hrvatske, Zagreb, 1999.

Naziv kolegija:	Službene publikacije i informacije
ECTS bodovi:	6
Jezik:	hrvatski
Trajanje:	1 semestar
Status:	izborni
Oblik:	2 sata predavanja i 2 sata seminara
Ispit:	pismeni, opis manjeg istraživanja

Sadržaj:

Utvrđivanje područja, osnovno nazivlje, vrijednost službenih publikacija kao informacijskog izvora. Vrste službenih publikacija po sadržaju i obliku. Bibliografska kontrola. Nabava i izgradnja zbirke. Referentne i referalne službe, marketing službenih publikacija. Službene publikacije međunarodnih organizacija i stranih država. Službene publikacije državnih tijela i tijela lokalne uprave RH. Baze podataka službenih publikacija. Informacijski izvori na webu.

Cilj:

Upoznati studente s najvažnijim međunarodnim, europskim i hrvatskim službenim publikacijama i izvorima službenih informacija, kao i s informacijskim pomagalima za pristup.

Literatura obvezna:

1. Baršić-Schneider, Ž. Zašto i kako školovati bibliotekare za područje službenih publikacija i drugih informacijskih izvora državnih tijela. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 39, 1/2 (1996), str. 171-180.
2. Baršić-Schneider, Ž. Dostupnost hrvatskih državnih informacija: posrednik HIDRA. // Medijska istraživanja 3, 1/2(1997), str. 125-139.
3. Baršić-Schneider, Ž. Kako narodne knjižnice mogu utjecati na razvoj demokratskog društva. // Godišnjak Gradske knjižnice i čitaonice Metel Ožegović Varaždin. Varaždin : Gradska knjižnica i čitaonica Metel Ožegović, 1998. Str. 99-107.
4. Baršić-Schneider, Ž.; Cvitaš, M.; Stepanić, B. Prijevod i primjena Eurovoc tezaurusa Europske unije u Hrvatskoj informacijsko-dokumentacijsko referalnoj agenciji-HIDRA-i. // Predmetna obradba : zbornik radova. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 1998. Str. 127-131.
5. Baršić-Schneider, Ž.; Goldberger, V.; Erceg, I. Javni službeni dokumenti Republike Hrvatske na Internetu : korištenje u istraživačkom novinarstvu. // Novi mediji 2001. Zagreb : Fakultet političkih znanosti i HINA, 2001. Str. 149-160.
6. Government information quarterly, ISSN 0740-624X
7. Hernon, P.; McClure, Ch.R. Public access to government information : issues, trends and strategies. Norwood, NJ. : Ablex Publ., 1986.
8. Johanson, E. The definition of official publication. // IFLA journal 8, 4(1982), str. 393-395.
9. Slobodan pristup informacijama : zbornik radova 2. i 3. okruglog stola. Zagreb : Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2004. Str. 1-89.

Naziv kolegija:	Sociologija kulture
ECTS bodovi:	6
Jezik:	hrvatski
Trajanje:	1 semestar
Status:	obvezan
Oblik:	2 sata predavanja i 2 sata seminara
Ispit:	Ocjenjivanje seminarskih radova i pismeni ispit (predviđena je i mogućnost usmenog ispita u slučaju da studentica/student želi višu ocjenu).

Sadržaj:

Zadatak je kolegija uvesti studente u razumijevanje i analizu strukturalnih elemenata kulture u najširem smislu. Kolegij, drugim riječima, ne raspravlja artistske aspekte kulture, već – polazeći od definicije kulture kao sustava značenja koji reguliraju društveni život – analizira temeljne elemente kulture i njihovu dinamiku (pitanje kulturne promjene). Dio predavanja posvećen je suvremenim (globalnim) promjenama, osobito u sferi komunikacije i utjecaja masovnih medija, i njihovom odrazu na svakodnevni život. U predavanjima se obrađuju sljedeće teme: strukturalno i akcijsko definiranje kulture; norme i institucije kao temeljni elementi kulturnog sustava; evolucija normi i institucija; kulturna selekcija i memetika; emocije i kultura; mikro i makro teorije kulturne promjene; teorija društvenog kapitala i kultura fundamentalizma; Inglehartov model postmaterijalističke promjene; teorije globalizacije; te kulturna globalizacija i intimna svakidašnjica.

Cilj:

Omogućiti razumijevanje i analizu strukturalnih elemenata kulture u najširem smislu. Upoznavanje sa suvremenim temama i pristupima u području sociologije kulture. Osposobiti studente za analizu svakodnevnih sociokulturnih fenomena primjenom suvremenih teorijskih modela i metodologijskih pristupa.

Literatura - obvezna:

1. Elster, J. (2000). Uvod u društvene znanosti. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk; poglavlja 1-7 (str. 23-94) i 10-13 (str. 117-161).
2. Beck, U. (2001). Pronalaženje političkoga. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk; poglavlja 2-3 (str. 41-106).
3. Putnam, R. (2003). Kako demokraciju učiniti djelotvornom. Zagreb: Fakultet političkih znanosti; Uvod (str. 7-19) i poglavlja 4-6 (str. 91-197).
4. Castels, M. (2000). Uspon umreženog društva. Zagreb: Golden marketing; poglavlje 5, I. tom (str. 356-402), poglavlje 1, II. tom (str. 15-75) i Zaključak, III. tom (str. 359-383).

Literatura - izborna:

1. Ritzer, G. (1999). Mekdonaldizacija društva. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk.
2. Gronow, J. (2000). Sociologija ukusa. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk.
3. McNair, B. (2004). Striptiz kultura. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk.
4. Castels, M. (2003). Internet galaksija. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk.

Naziv kolegija:	Specijalne knjižnice i zbirke
ECTS bodovi:	3
Jezik:	hrvatski, njemački
Trajanje:	1 semestar
Status:	obvezan
Oblik:	1 sat predavanja i 1 sat seminara
Ispit:	usmeni i pismeni, moderiranje jedne nastavne jedinice

Sadržaj:

Teorijski aspekti, određenje pojma specijalna zbirka, mjesto i funkcija zbirki danas, tipologija zbirki i specifičnosti izgradnje, obrade i zaštite, uloga specijalnih zbirki u istraživačkoj infrastrukturi i kulturnoj djelatnosti, informacijska tehnologija i profesionalizacija rada, prezentacija zbirki i tržište, hrvatske zbirke u europskom okruženju. Zadaće specijalne knjižnice, upravljanje knjižnicom. Odnos prema organizaciji. Organizacija znanja. Učeca organizacija.

Cilj:

Stjecanje znanja o izgradnji, vođenju i zaštiti specijalnih zbirki, poznavanje specifičnih potreba korisnika, korištenje informacijske tehnologije, poznavanje marketinških postupaka

Literatura obvezna:

1. Giesecke, Joan. Practical Strategies for Library Managers. Chicago: American Library Association, 2001.
2. Porter, Cathy A. Special Libraries: A Guide for Management. 4th ed. Washington, DC: Special Libraries Association, 1997.

Naziv predmeta:	Sustavi za označivanje i pretraživanje
Naziv kolegija:	Sustavi za označivanje i pretraživanje
ECTS-bodovi:	6
Jezik:	hrvatski
Trajanje:	1 semestar
Status:	obvezan i izborni
Oblik nastave:	1 sat predavanja, 1 sat seminar, 1 sat vježbi
Ispit:	usmeni i pismeni

Sadržaj

Predavanja: Povijesni pregled i osnovni pojmovi. Načela označivanja, izrade sažetaka i analize područja. Sustavi za označivanje. Jezici za označivanje. Prirodni-umjetni jezici, sheme znanja, strukture podataka, terminološki nadzor. Traženje informacija, vrenovanje kvalitete IR, sinteza informacije u smislenu formu znanja, pretraživanje različitih vrsta baza podataka. Metapodaci. Booleovi operatori i odabir vokabulara iz specijaliziranih tezaurusa.

Seminar: Tehnike i strategije organizacije i prezentacije. Pretraživanje, pronalaženje i vrednovanje informacija u elektroničkim medijima, uključujući komercijalne i Internet baze podataka i tražilice. Sustavi za označivanje različitih vrsta građe i područja. Kako odabrati kontrolirani rječnik prije i tijekom pretraživanja i korištenjem online tezaurusa, sustava predmetnica i drugih kontroliranih rječnika. Tezaurus, predmetne odrednice, LCSH.

Vježbe: Analiza dokumenata, sažimanje, tehnike i načela praktičnog označavanja sadržaja dokumenata.

Cilj: Upoznati studente s intelektualnim sadržajem dokumenta. Analiza, sažimanje i označivanje, s funkcijama, prodivijetima, prednostima i nedostacima rječničke kontrole u sustavima za označivanje i pretraživanje. Razumijevanje kompleksnosti sustava za označivanje i pretraživanje, primjena tehnika pretraživanja i vrednovanja procesa i rezultata. Upoznati različite tehnike i načela oblikovanja, te strategije pohrane i pretraživanja.

Obvezna literatura:

1. Aitchinson, J.; Gilchrist, A.; Bawden, D. Thesaurus construction and use : a practical manual. 4th ed. London : Aslib, 2000.
2. Chowdhury, G. G. Introduction to modern information retrieval. London : Library Association, 1999.
3. Documentation - abstracts for publication and documentation : ISO 214. Geneve : International Organization for Standardization, 1976.
4. Documentation – methods for examining documents, determining their subjects, and selecting indexing terms : ISO 5963-1985. Geneve : International Organization for Standardization, 1985.
5. Foskett, A.C. The subject approach to information. 5th ed. London: Library Association Publishing, 1997.
6. Lee Pao, M. Concepts of information retrieval. Englewood, Co: Libraries Unlimited, 1989.
7. Mikačić, M. Teorijske osnove sustava za predmetno označivanje. Zagreb : Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1996.
8. Rowley, J. The controlled versus natural indexing languages debate revisited : perspective on information retrieval practice and research. // Journal of Information Science, 20, 2(1994), str.108-119.

9. Slavić, A. Automatsko predmetno označivanje : od računalno potpomognutog predmetnog označivanja do znalačkih sustava. // Predmetna obradba : ishodišta i smjernice : zbornik radova. Zagreb : Hrvatsko bibliotekarsko društvo, 1998. Str. 98 -115.
10. Slavić, A. Predmetni pristup informacijama na Internetu i knjižnična klasifikacija. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske, 44, 1-4(2001).
11. Taylor, A.G. The organization of information. Englewood, Co.: Libraries Unlimited, 1999.

Naziv kolegija:	Sveučilišno knjižničarstvo
ECTS bodovi:	6
Jezik:	hrvatski, njemački
Trajanje:	1 semestar
Status:	izborni
Oblik:	2 sata predavanja i 1 sat seminara
Ispit:	usmeni i pismeni

Sadržaj:

Sveučilišne knjižnice spram ostalih vrsta knjižnica. Ustrojstvo knjižnica u sustavu visoke naobrazbe: različitost zadaća i načini povezivanja. Posebnosti upravljanja sveučilišnim knjižnicama. Američko i europsko sveučilišno knjižničarstvo. Knjižnice u hrvatskom sustavu visoke naobrazbe. Odnos sveučilišnih knjižnica spram visoke naobrazbe i znanstvene komunikacije. Organizacija i povijest sveučilišnih knjižnica. Izazovi: nove informacijske tehnologije, nove službe i usluge, načelo pristupa spram načela posjedovanja, konzorciji, izobrazba korisnika, status knjižničara i knjižnica.

Cilj:

Upoznati studente s ulogom i zadaćama knjižnica u sustavu visoke naobrazbe te s promjenama i izazovima suvremenog sveučilišnog knjižničarstva.

Literatura obvezna:

1. Aparac-Gazivoda, T. Sveučilišni bibliotečni sustavi u teoriji i praksi. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 33,1/4(1990), str. 43-52.
2. Ambrožič, M. Utvrđivanje uspješnosti poslovanja visokoškolskih knjižnica: od kvantitativnih do kvalitativnih pokazatelja : doktorska disertacija. Zagreb : Filozofski fakultet, 1999. Str. 111-195.
3. Brophy, P. The academic library. London : Facet Publishing, 2000.
4. Petrak, J. Izobrazba studenata za djelotvorne korisnike informacija: iskustva Središnje medicinske knjižnice Medicinskog fakulteta u Zagrebu. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske 41,1/4(1998), 15-20.
5. Petrak, J., Aparac-Jelušić, T. Knjižnice na hrvatskim sveučilištima : tradicija i promjene. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske (u tisku).
6. Hayes, R. M. Strategic management for academic libraries : a handbook. Westport, Conn. ; London : Greenwood Press, 1993.

Naziv predmeta:	Školske knjižnice
Naziv kolegija:	Školske knjižnice
ECTS-bodovi:	6
Jezik:	hrvatski
Trajanje:	1 semestar (svi semestri)
Status:	obvezni
Oblik nastave:	2 sata predavanja + 2 sata seminara
Ispit:	usmeni i pismeni

Sadržaj

Predavanja: Povijesni pregled razvoja školskih knjižnica kod nas i u svijetu. Standardi. Zadaće školske knjižnice. Pedagoška i istraživačka uloga školske knjižnice. Školski knjižničar- učitelj. Analiza uvijeta zapošljavanja, stručna pitanja i državna politika u odnosu na standarde.

Seminar: Uloga školske knjižnice u kurikulumu. Menadžment u školskom knjižničarstvu.

Cilj:

Upoznati studente s radom školske knjižnice, standardima i njenom ulogom u obrazovnom sustavu.

Literatura:

1. Kovačević, D. Lasić-Lazić, J. Lovrinčević, J, Školska knjižnica - korak dalje. Zagreb : Filozofski Fakultet, Zavod za informacijske studije ; Altagama , 2004
2. Woolls, B. The school library media manager. Englewood, Co. : Libraries Unlimited, 1999.
3. Information literacy standards for student learning / prepared by the American Association of School Librarians [and] Association for Educational Communications and Technology Impresum:Chicago ; London : American Library Association, 1998.

Naziv predmeta:	Upravljanje identitetom
Naziv kolegija:	Upravljanje identitetom
ECTS bodovi:	3
Trajanje:	1 semestar (zimski)
Status:	obvezni kolegij
Oblik nastave:	2 sata predavanja i 2 sata seminara tjedno
Ispit:	seminarski rad

Sadržaj:

Priroda baštine i njeni oblici u identitetu (pojedinaca, socijalnih i kulturnih grupa, grada, zajednice, nacije); Istraživanje, prikupljanje i obrada informacija o identitetu, te njihova komunikacija; Djelovanje baštinskih institucija (muzeji, biblioteke, arhivi, multimedijske baze podataka ili virtualne institucije); Ostale djelatnosti prepoznavanja, proučavanja, čuvanja, i oblikovanja identiteta (novinarstvo, građanske udruge); Marketing mjesta i stvaranje javne slike identiteta; Važnost i implikacije baštinskog djelovanja; Identitet kao generativni dio razvojne strategije; Kulturni turizam; Kulturne industrije; Industrija destinacija; Upravljanje identitetom kao sredstvo razvoja; Identiteti u strategiji održivog razvoja; Razumijevanje identiteta kao spoznavanje istinskog (kolektivnog i individualnog) sebe; Moralna vrijednost identiteta (iako različiti) jednaki po važnosti i pravu na postojanje); Upravljanje identitetom kao dio društvenog upravljanja kao ne-gentropijski, kibernetički proces; Identitet kao potreba u globalizacijskoj okolini (akulturacija, diskulturacija, komodifikacija i internacionalizacija); Djelovanje za opće dobro; Identitet u procesu uspostave trajnog mira i povjerenja; Identitet kao očuvanje raznolikosti.

Cilj:

Spoznati složenost pojma identitet u suvremenom društvu; spoznati i razumjeti međuodnos identiteta i baštine; steći teorijska i praktična znanja o načinu upotrebe i upravljanja s identitetom/ima unutar područja baštine; steći uvid u oblike raznolike društvene prakse u kojoj su prepoznavanje, zaštita i komuniciranje identiteta središnji proces.

Obvezna literatura:

1. Boniface, Priscilla; Fowler, Peter J. Heritage and Tourism in the Global Village (Heritage: Care, Preservation, Management). Routledge, London, 1993.
2. Kirchenblatt-Gimblett, Barbara. Destination Culture / Tourism, Museums and Heritage, University of California Press, Berkeley, Los Angeles, London, 1998.
3. Castells, Manuel. Moć identiteta. Zagreb: Golden Marketing. 2002
4. Segalen, Martine (ur.). Drugi i sličan - pogledi na etnologiju suvremenih društava (poglavlje II - Identiteti i kulture). Zagreb. Jesenski i Turk. 2002.

Preporučena literatura:

1. Vešler, Lorens. Kabinet čuda gospodina Vilsona. Beograd: Clio. 1999.
2. Daun, Åke; Janson, Sören (ur.). Europljani - Kultura i identitet. Zagreb. Jesenski i Turk. 2004.

Naziv kolegija:	Upravljanje informacijama i znanjem
ECTS bodovi:	6
Jezik:	hrvatski
Trajanje:	1 semestar
Status:	obvezan
Oblik:	2 sata predavanja i 2 sata seminara
Ispit:	usmeni, seminarski rad

Sadržaj:

Društvo znanja i društvene promjene. Novi modeli rada: Radnici znanjem (informatori) i voditelji znanja (organizatori informacijskih procesa). Razlika upravljanja znanjem i intelektualnim kapitalom. Stvaranje i razmjena informacija i znanja. Organizacija informacija i znanja, upravljanje znanjem i mjerenje.

Cilj:

Studenti će usvojiti temeljne pojmove i usvojiti nove metode rada u novom okruženju.

Literatura obvezna:

1. A. Pulić i D. Sundać: Intelektualni kapital. Rijeka : IBCC, 2002.
2. N. Bahra: Competitive knowledge management. London : Palgrave, 2001.
3. M. W. McElroy: The new knowledge management : complexity, learning, and sustainable innovation. Burlington : KMCI Press, 2003.
4. V. Allee: The future of knowledge : increasing prosperity through value networks. Burlington : KMCI Press, 2003.
5. B. Bergeron: Essentials of knowledge management. New York : Wiley, 2003.

Naziv predmeta:	Vjerojatnost i statistika
Naziv kolegija:	Vjerojatnost i statistika
ECTS-bodovi:	6
Jezik:	hrvatski
Trajanje:	1 semestar
Status:	obvezan
Oblik nastave:	2 sata predavanja i 2 sata vježbi
Ispit:	U toku semestra tri testa ili na kraju semestra pismeni i usmeni ispit.

Sadržaj:

1. Uzorak. Uzorak bez vraćanja i s vraćanjem u temeljni skup. Ponavljanje eksperimenta pod jednakim uvjetima. Veliki temeljni skup.
2. Prostor vjerojatnosti. Eksperiment, algebra događaja i vjerojatnost. Disjunktnost događaja. Vjerojatnost uije događaja.
3. Uvjetna vjerojatnost. Nezavisnost i uvjetna vjerojatnost. Tatalna vjerojatnost i Bayesova formula.
4. Funkcija razdiobe. Slučajna varijabla. Funkcija razdiobe i funkcija vjerojatnosti. Očekivanje i varijanca.
5. Diskretne razdiobe. Uniformna razdioba. Binomna razdioba. Poisonava razdioba.
6. Kontinuirane razdiobe. Uniformna razdioba. Normalna razdioba. Eksponencijalna razdioba. Studentova iHi-kvadrat razdioba.
7. Slučajni uzorak. Dvodimanzionalna funkcija razdiobe i koeficijent korelacije. Funkcija razdiobe slučajnog uzorka. Statistika. Očekivanje i varijanca slučajnog uzorka.
8. Ocjene parametara razdiobe. Postupak momenata, maksimalne vjerojatnosti i nepristrane ocjene. Ocjena intervala parametara razdioba. Ocjene parametara normalne razdiobe.
9. Testiranje statističkih hipoteza. Hipoteza i test. Pogreška prvog i drugog reda. Testovi parametara normalne razdiobe. Hi-kvadrat testovi.
10. Linearna regresija. Pravac regresije. Ocjene parametara pravca regresije. Ocjena koeficijenta korelacije.

Cilj:

U kolegiju su teme iz vjerojatnosti i statistike. Prvo se uvodi pojam temeljnog skupa i uzorka. Vjerojatnost se obrađuje kroz prostor vjerojatnosti i uvjetne vjerojatnosti. Uvode se pojmovi slučajne varijable, funkcije razdiobe i funkcije vjerojatnosti. Slučajni uzorak određuje statistiku. Od statističkih postupaka obrađuje se ocjena parametara razdiobe, testiranje statističkih hipoteza i linearna regresija.

Literatura:

1. M. Mood, F. A. Graybill, D. C. Boes: Introduction to the Theory of Statistics, McGraw-Hill, New York 1974.
2. Pavlić, Statistička teorija i primjena, Tehnička knjiga, Zagreb 1988.

Naziv predmeta:	Zaštita građe i podataka
Naziv kolegija:	Zaštita knjižničnog i arhivskog gradiva
ECTS-bodovi:	3
Jezik:	hrvatski
Trajanje:	1 semestar
Status:	obvezni izborni
Oblik nastave:	1 sat predavanja, 1 sat seminara
Ispit:	usmeni ispit

Sadržaj:

Svrha zaštite. Optimalni uvjeti čuvanja knjižničnog i arhivskog gradiva.

Materijali na kojima je zabilježeno knjižnično i arhivsko gradivo: tradicionalni materijali (papir, pergamena, koža i dr.) i materijali strojno čitljivih zapisa. Sredstva za pisanje. Uzroci oštećenja: fizikalno-kemijski (vlaga, toplina, svjetlo, zagađeni zrak, kiseline), biološki i mehanički. Prirodne katastrofe (požar, poplava, potres i dr.) i ratovi kao uzroci oštećivanja gradiva.

Uloga zgrade u zaštiti gradiva. Namjenski građene i adaptirane zgrade. Organizacija prostora unutar zgrade. Spremišta, čitaonice, radni prostor i ostali prostori. Oprema.

Zaštita od različitih vrsta oštećenja. Zaštita tijekom izlaganja. Planiranje mjera sigurnosti i zaštite za slučaj katastrofa i ratova. Zaštita prijenosom na druge medije (fotokopiranje, mikrofilmiranje, skeniranje). Značenja zaštitne ambalaže u zaštiti gradiva. Vrste zaštitne ambalaže. Materijali za izradu zaštitne ambalaže. Zaštita različitih vrsta gradiva: pojedinačni zapisi, pečati, isprave s privješnim pečatima, knjige, novine, grafike, zemljovid, nacrti i dr. Zaštita strojno čitljivih zapisa.

Uloga uveza u zaštiti. Vrste uveza. Uloga konzerviranja i restauriranja u zaštiti gradiva. Metode restauriranja. Metode masovnog konzerviranja i restauriranja u zaštiti gradiva: masovna dezinfekcija, neutralizacija i restauriranje kalanjem. Kriteriji za osnivanje restauratorskih radionica i foto-laboratorija. Značenje dokumentiranja konzervatorsko-restauratorskih radova. Prioriteti za zaštitu.

Cilj:

Studenti upoznaju vrste i uzročnike oštećenja gradiva, svojstva materijala i sredstava kojima je gradivo zapisano i utjecaj uzročnika oštećenja na njih. Osposobljavaju se za prepoznavanje vrsta oštećenja i poduzimanje mjera za njihovo sprečavanje i otklanjanje, kao i za provođenje preventivnih mjera zaštite arhivskog gradiva te za planiranje i upravljanje sustavom zaštite.

Popis literature potrebne za studij i polaganje ispita:

1. Mušnjak, T. Uloga zgrade u zaštiti pisane baštine. *Arhivski vjesnik*, 44 (2002), 183-194.
2. Mušnjak, T. Arhivi: Između digitalnih zapisa i ubrzanog propadanja gradiva na kiselom papiru. Masovna neutralizacija zapisa na kiselom papiru. *Arhivski vjesnik*, 44 (2001), 61-70.
3. Arhivistički standardi i postupci Državnog arhiva Québeca. Hrvatski državni arhiv. Zagreb, 1994. (poglavlja D i F)
4. Priručnik iz arhivistike. SDARJ. Zagreb, 1977. (poglavlja: VII, XV, XVI i XIX)

Popis literature koja se preporučuje kao dopunska:

1. Plathe, A. Unescov program hitnih mjera za zaštitu vitalnog gradiva u slučaju oružanih sukoba. *Arhivski vjesnik*, 43 (2000), 77-90.
2. Mušnjak, T. Zaštitna ambalaža za pohranjivanje arhivske građe. U: *Sodobni arhivi XIV*. Maribor, 1992, str. 142-146.
3. Ritzenthaler, M.L. i dr. Upravljanje fotografskim arhivima. SAA Serija temeljnih priručnika. Chicago, 1994.

4. Maria Guercio, La conservazione. Metodi e standard, u Archivistica informatica. I documenti in ambiente digitale. Carocci editore 202: 97-128.
5. La conservation des documents: Conditions, moyens et technique, Les metodes de protection, de restauration et de substitution i Le bâtimen d'archives, u: a pratique archivistique française, Paris, 1995: 467-572.